

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošča do odpovedi. — Udje "Katol. tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Vesele velikonočne praznike

Želimo vsem cenj. dopisnikom, naročnikom in prijateljem našega lista! Uredništvo in upravnštvo.

Par besed sobratom.

Drž. in dež. poslanec Ivan Roškar, predsednik S. K. Z.

Slovenska kmečka zveza, katere namen in naloga je postati rešiteljica kmečkega stanu, in ki je pričela svoje delo v minolem letu tudi med nami spodnještajerskimi Slovenci, je uspevala dosedaj dovolj povoljno, kar je bilo razvidno na njenem prvem občem zboru v Celju.

Razvija se zavest med kmečkim ljudstvom sploh, kar jasno potrjuje tudi zadnja volitev v deželnem zboru. A vendar je to še samo mal začetek najbolj potrebne naše stanovske organizacije.

Kmečko zvezo je rodila sila, da se ohrani stan, stan najvažnejši, pa tudi najpotrebniji za zdrav razvoj človeškega rodu in obrambo naše domovine in države. Stanovski boj, ki grozi uničiti našo eksistenco, je napravil škode že dovolj. Razmere nas glasno kličejo k združitvi vseh na deželi živečih, naj si bo kmet, rokodelec, obrtnik, delavec ali viničar.

Kaka moč je v skupnosti in zvezi, to so nam pokazali drugi stanovi že dovolj, ker se niso samo ohranili, temveč si zdatno zboljšali vse pogoje za življenje; združeni imajo v sebi moč, na nje se oziroma tudi vlada, in da jim mnogo, cesar zahtevajo. V naši Avstriji sploh tisti največ dobi, ki z združenimi močmi najbolj kriči, ce tudi najbolj potreben ni.

Uradnikom se je plača zvišala za četrtino. Mestnim in industrijskim delavcem nič manj, vendar že zopet kričijo vse, da vsled draginje ne more živeti, akoravno ni prodajal kmečki producenti v najdražjem času svojih pridelkov, oziroma živil, dražje ko za 10%.

Socialdemokraški poslanci neopravičeno zahtevajo odprtje vseh sosednih mej za neomejeno uvažanje živil, pred vsem tuje živine. Tem ljudem nimar, da se ohrani sedanji družabni red. Uničiti hočejo vse, kar jim je napot do svojega cilja; preko uničenih stanov na deželi hočejo priti do krmila. Prav pridno jim pomagajo razni mestni stanovi, ki

nimajo pojma o kmečkem življenju, o njega trpljenju, o trudopolnem delu od zore do mraka, ki se v največ slučajih le slabo ali nič ne izplača.

Kje je kak drugi stan, ki kmetu enako dela zaston? Nad 14.000 kmečkih posestev pride v Avstriji na leto na prisilno prodajo. Le par desetletij še tako naprej, in potem kmečkega stanu pri nas ne bo več!

Kje in kaj je vzrok temu? Predaleč bi prišli in nič ne pomaga, četudi opravičeno zavračamo krivdo na druge. V nas samih iščimo pomoč; v združeni celoti našega stanu je edino zanesljiva rešitev. Posnemajmo druge stanove, zahtevajmo skupno svoje pravice, zberimo se v trdno celoto v Kmečki zvezi do zadnjega moža.

Vabljen zgled nam daje deželno ljudstvo še skoraj v vseh avstrijskih deželah. Mnogo tisoč naših sotrpinov, že krepko združenih v svoje kmečke zvezе, nam ponuja resilno roko v tem, da stopimo vsi deželni stanovi skupno na plan, da tirjamo, ne samo tirjamo, ampak uredimo sami po svojih poslancih pogoje za naš obstanek in napredok takoj, kakor so storili dosedaj drugi stanovi za sebe.

Ne trpimo dalje, ne čakajmo na to, da bi nam kruh, ki smo ga sami pridelali, drugi delili. Nič več ne pričakujmo pomoči od drugod, sami si branimo ljubi naš dom, prelepo slovensko domovino. Ohranili si bomo oboje, ako se združimo vsi v eno skupino. Pokažimo svetu, da tvorimo skalo, ob kateri si bode sovražnik sam glavo razbil. Kakor skala bode trdno stala Kmečka zveza v bran za kmečki stan.

Naša organizacija.

Državni poslanec Fr. Pišek.

Slovenska kmečka zveza, katero so naši domoljubni možje pred letom ustanovili, se lepo razvija in ima že močne korenine. V S. K. Z. imamo samopomoč, svoje zastopnike v parlamentu, po njej upamo tudi svoje pravice doseči. Prihodnje mesece bodo se po raznih krajih prirejali v imenu K. Z. shodi, im opozarja se, da tam, kjer še podobori niso do vseki vasi izvedeni, pristaši ustanovijo še potrebne podobore ter v tiste volijo delavne, za naš blagor vnete može.

Nujna potreba je, in sami sebi bi koristili, da se na shodih, občnih zborih, v sejah občinskih od-

premaknila, le prsi so se ji burno vzdigovala, hudo, bolestno. Težko je dihalo.

A naenkrat odpre oči, kakor bi bil ta pogled zadnji, tisti zadnji pogled pred smrtno. Premaknila je koščeno roko, jo hotela dvigniti, a bila je pretežka, preslabka. Zraven postelje je sedela njena teata, stara Neža. Vedela je, da bi Mima nekaj rada povedala. Primaknila je stol bližje.

Skrbi, je začela Mima s hropečim, komaj slišnim glasom, za božjo voljo te prosim, skrbi za Roko. Mlada je še, komaj šestnajst let stara. Sirota bo po moji smrti. Prišla bo med tuje ljudi, Bog ve, kako se ji bo godilo, kako bodo ravnali z njo tuji ljudje, ki navadno nimajo usmiljenja s takimi otroci. Skrbi ...

Beseda ji je zaostala, debele solze so se prikazale v očeh in pritekle so po veleni, mrtvobledem Hecu.

Stopil sem k postelji in jo rahlo prikel za suho roko. Bila je mrzla.

Perčeva, ali me še poznate? Doma sem zvezdel, da vas je obšla neka slabost in da vas mrzlica trese že nekaj dni. Pa mislim, da vam kmalu odleže in da pridez zopet veseli gori v vas.

Mislil sem, da jo nekoliko potolažim, a moje besede so jo razčkalile. Odgovoriti ni mogla, le zmajala je z glavo. Nikdar več, nikdar več ne pride v vas. Vedel sem, da dolgo ne bo. Roke so bile čisto brez moči, nohti sivi, ustnice suhe, črnkaste. Zasmilila se mi je v srce ta mlada, dobra ženska, uboga vdova. Tako mlada bo morala iz sveta! Zakanj zapušča hčerko, kam naj gre mlada, neizkušena? Med hudobni svet? Nisem mogel več ostati v sobi, preveč se mi je smilla.

borov, v sejah političnih društev, stavijo in sklenejo primerne, potrebne in koristne rezolucije, peticije in predlogi, ki so v prid našemu kmečkemu stanu, delavcem, obrtnikom, rokodelcem in viničarjem. Naslovijo se naj na državni zbor, toda vpošljejo vse K. Z. v Maribor, in tista jih bo odpelala našim drž. poslancem, da jih bo odpeljalo v parlament. Tiste rezolucije, oziroma peticije, in predlogi pridejo potem v strokovne odseke in v vseh odsekih so zastopani Slov. klubu državnemu poslanci, kateri potem opozarijo na zahteve slovenskega ljudstva in jih zastopajo.

Ravno letos in v prihodnjem času pridejo v državnem zboru za nas na deželi živeče stanove zelo važne spremembe in postave. Tako na primer pogodba s Srbijo, starostno zavarovanje, iz katerega pa namerava vlada kmete izločiti, in le za vsakega industrijskega delavca po 90 K zavarovalnine na leto doplačevati; potem bi se morala izvršiti prihodnje leto nova pravična cenitev zemljišč; v zbornico pride predlog za dveletno vojaško službo. Vse te postave so za nas kmete največje važnosti, odločilne za naš obstanek, zato je nujno potrebno, da odločno z rezolucijami, peticijami in predlogi, zahtevamo svoje pravice. Če bi Kmečka zveza več sto takih zahtev, oziroma peticij iz ljudstva vposlala, bi ložje in v dokazi iz ljudstva mi poslanci zahtevali, kaj je našemu ljudstvu nujno potreba.

Žal, da je naše kmečko ljudstvo molčalo in se dosedaj za svoje pravice ni tako energično potegovalo, kakor drugi stanovi, zato je pa tudi le malo pravice doseglo. In ker smo že pred breznom prepada, in se že utapljam, je zadnji čas, da se naše rešiteljice, Kmečke zveze, trdno oklenemo in postanemo vsi njeni člani. V skupnosti je moč in v tej bo tudi naše veselo vstajenje.

Gališki namestnik grof Potocki umorjen.

V gališkem glavnem mestu Lvovu se je zgodil v nedeljo dne 12. 1. m. grozen zločin, kojega žrtev je bil deželni namestnik grof Potocki. Ljudstvo je nad tem blaznim činom silno ogorčeno in razburjeno.

Ob 1/2. uri popoldne se je prijavil pri namestniku grofu Potockemu slušatelj modroslovja Miroslav

Hitel sem domu. Solnce je sijalo nekako žalostno in tudi meni je bilo hudo pri srcu. Misil sem na Zveličarja, ki umira daleč tam v sveti deželi za grehe hudobnega, zapeljivega sveta.

Visoko visi na lesenem, slabo izklesanem križu, poln ran, venčan s trnjevim vencem, z upognjeno glavo, z razprostrinimi rokami in nam kliče: Pridite, pridite bližje križa, tukaj bodete, zadobili mir. Razprostrite roke imam, da vas bratovsko objamem, vrata v moje srce so odprta in nasitim vas z rešnjo krvjo ... Mi ga pa prosimo z desnim razbojnikiom: Gospod, usmili se duše uboge vdove, reši jo hudi muk, vzemi jo s seboj v višave. Umira tam za gozdom v temni koči.

Prav, da prosimo za njo. Bila je ženska, kakoršno najdemo morda komaj v vsaki deseti vasi. Ni bila klepetava, ni bila vsakdanja poštarica, bila je ponizna, zadovoljna, vedno veselega srca in dežavna. Povšod v vasi je bila kakor doma, vse so jo spoštovali radi njene ljubeznjivosti in zvestobe. In kdo je imel najrajši? Vaški otroci. Bila jim je druga mati. Skrbela je za vse, revne in bogate, kot za svojo Roziko. Ah, če je kateri zbolel, ali celo umrl, jokala je tako milosrčno kot le more dobra in prava mati jokati za svojim srčkom. V nedeljo po polnoči je bilo vedno vse živo pred njeno kočo. Vsi vaški otroci in paglavčki so bili tam zbrani, veselo so se igrali in radovali, Mima pa jih je bila tako srčno vesela. Da, otroci jo bodo pogrešali, pogrešala pa jo bo najbolj zapuščena Rozika!

Solnce je bilo blizu zatona. V gozdu je postal tiko, mirno, mračno. Stopal sem počasi v breg proti vasi.

A glej! Pri vaškem križu kleči mala Roza. Zadnji solnčni žarki so se uprli v leseni križ, pa-

Podlistek.

Na Veliki petek.

Ločan Rožni dolski.

Vstopil sem v malo lopico. Ozka je bila in temna, duh zapuščenosti je vel po nji. Groza me je spreletela po celiem telesu. Stresel sem se. Tako čudno je vplivala na me ta grobna tihota v koči.

Bi li vstopil v izbo, sem še enkrat pomislil? Mogoče spi bolnica in ne vzbudil bi je rad, morda nima rada, če jo kdo obišče ... A rad bi govoril še enkrat z njo, bila je dobra ženska. Postaja ji slabše od dne do dne.

Rahlo sem prikel za kljuko, odprl tiho vrata in vstopil. Smrtni duh mi je planil v obraz. Zaduhlo je bilo v sobi; še ti dve okenci sta bili zaprti, ki jih je imela ozka koča.

Mirno je ležala bolnica na trdi, ubožni postelji. Njene kalne oči so bile globoko udrite in so strmele nepremično v daljavo skozi okence proti gozdu. Od gozda sem proti koči so padale dolge senčice. Stenska ura je kazala štiri popoldne. V vrhovih visokih bukev in hrastov je zašumelo, gole veje so se zazibale. Solnčni žarki so se prikradli skozi vjeje in začrtali svetle proge med temne sence. Pridril je veter iz gozda in gnal s seboj celi oblak črnega, suhega listja in prahu naravnost proti koči, zatulil žalostno okoli voglov in drvil je naprej.

Bolna Mima — vaščani so jo klicali le Perčeva — je zatisnila oči in globoko vzduhnila. Se mučnejša tišina je zavladala v koči. Bolnica se ni

Siczynski, češ, da namerava prosiči za službo na mestniškega učitelja na kaki srednji šoli. Namestnik mu je dovolil avdijenco. Ko je vstopil Siczynski v dvorano, je naenkrat potegnil iz žepa samokres in jel streljati na namestnika. Jedna kroglica je zadela namestnika v levo oko, jedna v roko in jedna v nogo. Služabniki in uradniki, ki so slišali strele, so takoj prihiteli in zgrabili morilca. Siczynskega so odvedli na policijo. Med temi so prišli že tudi zdravniki, da bi operirali namestnika. Ker so pa uvideli, da bi bila vsaka operacija brezuspešna, so jo rajši opustili. Namestnik je še prejel sv. zakramente za umirajoče in umrl ob 3. uri 15 minut popoldne. Pri namestnikovi smrti je bila navzoča njegova žena z osmimi otroci, deželnim maršalom, nadškofom, škofom in več poslancev. Cesar je poslal žaljuči vdovi sledičem brzojavko: Globoko razžaloščen vsled vesti o smrti vašega soproga, izbornega uradnika in izvrstnega državnika, izrekam vam pod vtiskom grozne vesti svoje iskreno obžalovanje in zagotovilo odkritosrečnega sočutja.

Na policiji je izjavil Siczynski, da nima skrivcev ter da je napad izvršil iz političnih nalogov. Na vprašanje, ali mu je žal, da je umoril namestnika, je odgovoril, da ne, češ, da je že davno bil sklenil, namestnika umoriti, a se mu dosedaj še ni nudila prilika. Sprva ga je nameraval kar na cesti ustreliti; ker ga pa ni osebno poznal, se je odločil, da ga poišče v palači. Na večer je policija preiskala morilčeve stanovanje in odvedla v zaporedi tudi njegovo mater, ker je izjavila, da je nagonjavala svojega sina, naj napravi konec zatiralec rusinskega naroda. Pri preiskovanju, ki se je vršilo drugi dan zjutraj, so bile odvedene v zaporedi tudi njegove tri sestre.

Politični ogled.

Državni zbor. Državni zbor je sklenil, da se vladni dovoli to leto pobirati navadno število rekrutov. Drugi predlog, da se naj to število zviša za okoli 5000 mož, še sploh ni prišel v predres. Nadalje je izbornica tudi sprejela nujni predlog, s katerim se dovoli ministrstvo za javna dela. V imenu Slovenskega kluba je govoril znani zagovornik delavcev g. državni poslanec Gosilčar ter ob tej priliki priporočal tudi delavce v državnih rudokopih in sorodnih podjetjih.

Zavarovanje kmečkega ljudstva za starost. Vlada bode v kratkem predložila poslanski izbornici zakon za zavarovanje na starost za onemogle delavce vseh strok, iz mesta in dežele. Ker pa so iz tega zakonskega načrta izključeni vsi delodajalci, je sklenila agrarna zveza soglasno, da zahteva enak zakon tudi za onemogle male posestnike, rokodelce in obrtnike, katerih starost je mnogokrat enako bridka kakor delavca, kadar si ne more več pridelati potrebne kruha sam. V ti zadevi se je podal podsek pod vodstvom vrlega agrarnega poslancega g. Povšeta k ministru za notranje stvari z odločno zahtivo, da se pripravita in predložita obenem že zgoraj omenjena zakona državni izbornici v razpravo. Minister je obljubil ugoditi tej opravičeni zahteve, ter je naročil zbrati ves potreben material, na katerega podlagi se izdela ta, za vse delavne stanove prepotrebeni zakon, kateri bode pravi blagoslov vsem starcem za prihodnost. Dal Bog, da se odstranijo previdno vse ovire, in se ta zakon kmalu izdela in vresniči.

Bosna. Skupni finančni minister Burian bo moral odstopiti, ker ni kos svoji nalogi. V prihodnjih delegacijah ga že ne bo več. Vzrok temu so poizvedbe merodajnih vojaških krogov o velesrbskem gibanju, ki bi v najkrajšem času lahko povzročilo

dali so na žalosten obraz nežne mladenke. Klečala je pred razpelom, utopljena v gorečo molitev. Ni slišala mojih korakov. Krčevito se je oklenila svetega križa in pritiskala vroči svoj obrazek na mrzli les. Potok solz je bil po nedolžnem, devinem licu. Padale so na zeleno travo okrog križa in se bliščale v večerni zarji kot biseri, kot svetle zvezde na nočnem nebu.

Jokalo in ihelo je ubogo dekliče tako bridko, obupno. Večerna zarja tone Velikemu petku, Roziki umira mati . . .

Objemala je križ in molila: O moj Jezus, daj zdravje moji materi, daj ji živeti še nekaj let, ne pusti me same na svetu, ne odvzemi mi dobre materje, Marija, prosi za mene, Marija, ki si toliko trpela pod križem svojega sina!

Solze so ji zastavile vročo, iz srca kipečo molitev. Slišal sem nežne besede in nisem je hotel motti v goreči molitvi, tihu sem zavil po drugi poti v vas.

Solnce je zatonilo. V bližnji cerkvici je čudno zahreščal klopotec. Klopotalo je dolgo, dolgočasno, mučno, in glas se je slišal daleč po dolini. Vraščani pa so molili: Bog ji daj večni mir, daj ji uživat sveti raj — Perčevi Mimi!

V koči ob gozdu je brlela mala svetilka, — smrtna luč. Na postelji je mirno spala Mima, držeča v suhih, velih rokah stari, hišni rožnivenec. Ob postelji pa je klečala uboga, zapuščena sirota Rozika in je jokala in jokala . . . a mati se ni predramila, spala je že tako sladko večno spanje.

oboroženo vstajo proti Avstriji. Vsi krogi so prepričani, da more to vstajo zabraniti le takojšnja predrugačba sedanjega seštava in pa krepek na stop proti velesrbskemu gibanju. Izvršile se bodo velike izpreamembe v stanju deželnih uradnikov in skupnega finančnega ministrstva. Z Burianom ob enem odstopi tudi bosanski deželni šef fzm. Windzor.

Srbija. V srbski izbornici čimdalje bolj vredni. Mladi radikalci so že začeli z obstrukcijo proti trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko. Dne 6. aprila t. l. je prečital njih načelnik Ljuba Stojanović v izbornici izjavno, v kateri zahteva, naj se izbornica razpusti in naj se razpišejo nove volitve na podlagi splošne volilne pravice. Ministrski predsednik Pašić je že podal ostavko, ki je pa kralj ni sprejel. Pač pa je odobril ostavko Pašičeve vlade in poveril Pašiču sestavo nove vlade. V novo ministrstvo vstopajo vsi dosedanji ministri razen Petrovič, Putnika in Jovanovića. Vojni minister postane Stepanović, Stojanović prevzame začasno stavbo, Trifković pa notranje ministrstvo. Nove volitve bodo 5. maja.

Mała poliflenna nazwanilla.

Dne 10. aprila: Gospodska izbornica je sprejela v današnji seji predlogo o rekrutih. — Zunanji minister Aehrenthal se je odpeljal v spremstvu ogrskih uradnikov v političnih zadevah v Budimpešto. — Povodom 10 letnice ministrovanja so pozdravljene danes politične stranke in vse kmetijske družbe ogrskega poljedelskega ministra Daranya. — V Parizu so zaprli tri anarhisti, ki so nosili seboj peklenske stroje.

Dne 11. aprila: Prihodnja seča gospodske izbornice bo v torek dne 28. aprila. Razpravljalo se bo o ustanovitvi ministrstva za javna dela. — Danes so otvorili na Dunaju razstavo pitanje živine. — Dne 1. maja bo otvorjena v Zagrebu izložba jugoslovanskih umetnikov.

Dne 12. aprila: Proračunski odsek bo zoper sklican dne 29. in 30. t. m. — Deželna kmetijska družba na Češkem je imela danes zborovanje, na katerem se je zahtevalo, da se naj severnozapadna železnica in družba državne železnice podržavata, in sicer z ozirom na tekmovanje poljedelcev z ogrskimi izdelovalci, ki so navezani na izvoz svojih pridelkov na teh dveh železnicah. — V harem turškega sultana so našli 20 kg težko bombo. Uvedla se je stroga preiskava.

Dne 13. aprila: Poljedelski minister dr. Ebenhoch se je pripeljal danes zjutraj v Brüks na Češkem, da si ogleda tamozne premogokope. — Ministrski svet je imel danes posvetovanje pod predsedstvom ministrskega predsednika barona Becka. Poslovanje gališkega namestništva se je poverilo zasečno namestniškemu podpredsedniku dr. Losu. — V republiki Nikaragva je izbruhnila vstaja. Na ukaz predsednika je bilo 80 oseb brez vsakega zaslivanja ustreljenih, mnogo oseb pa zaprtih. — Na otoku Cipera so se ob imenovanju novega nadškoja vršili spopadi s policijsko.

Dne 14. aprila: Pri včerajšnjih avdijenah v Trstu je sprejel trgovinski minister Fiedler komisijo, ki ji je naročeno od trgovinske izbornice, da naj prouči načrt preliva v Caula pri Trstu. — Nemški knez Bülow bo jutri sprejet od sv. očeta v avdijenci. — Portugalska vlada je prepovedala vse republičanske shode.

Razne novice.

* Duhevske vesti, Pešnik č. g. Anton Medved je bil dne 9. aprila kanonično umeščen na župnijo Turjak.

* Iz deželne službe. Pravosodni minister je imenoval pristava moške kaznilnice v Mariboru Jožeta Trummerja za kontrolorja okrožnosodniškejetnišnice v Mariboru, in kontrolorja moške kaznilnice v Pilznu, Henrika Bazalla za oskrbnika okrožnosodniškejetnišnice v Mariboru.

* Iz šole. Stalni so postali sledeči učitelji in učiteljice: Franc Staufer, pom. učitelj v Pilštanju, Ana Ciuha, namestna učiteljica pri Sv. Dušu pri Gor. Radgoni, Ema Zenkovič, nam. učiteljica pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

* Konec podlistka „Nekaj o tako priljubljeni pisanosti“ priobčimo radi Velikega tedna v prihodnjem listu.

* Spodnještajerske posojilnice in kmet. za druge se pozivajo, da pošljejo vsaka vsaj enega zastopnika na skupščino „Zadružne Zveze“ v Ljubljani. Po skupščini bo skupen sestanek spodnještajerskih zadružarjev in razgovor o raznih važnih zadevah.

* Letošnji nabori. 1. Maribor (mesto) bodo vojaški nabori 27. in 28. aprila. Za nabor odločenih je 220. 2. Radgona, 30. aprila in 1. maja. Za nabor odločenih je 300. Cmurek, 2. 4. 5. maja. Za nabor jih je 500. 3. Deutschlandsberg, 1. in 2. junija. Za nabor jih je 360. Eibiswald, 4. in 5. junija. Za nabor jih je 340. 4. Maribor (okolica), 13., 15., 16., 17., 18., 20. junija. Število nabornikov 1100. Slov. Bistrica, 22., 23., 24. junija. Število nabornikov 500. Sv. Lenart v Slov. gor., 26. 27. junija. Število nabornikov 340. 5. Ljutomer, 29. in 30. aprila. Število nabornikov 400. Gornja Radgona, 27., 28. aprila. Število nabornikov 400. 6. Ptuj (okolica) Or-

mož, 1., 2. majnika. Število nabornikov 400. Ptuj, 4., 5., 6., 7., 8. maja. Število nabornikov 1000. Ptuj (mesto) 9. maja. Število nabornikov 80. 7. Celje (okolica). Celje, 11., 12., 13., 14. maja. Število nabornikov 800. Šmarje, 15., 16. maja. Število nabornikov 400. Ptuj (okolica) Rogatec, 18., 19. maja. Število nabornikov 350. Celje okolica. Trbovlje 20., 21. maja. Število nabornikov 400.

* Telefonska zveza Maribor — Zidan Most — Zagreb. Stara želja Spodnje Štajerske se uresniči v kratkem, ako merodajne korporacije čim preje storite svojo dolžnost. Telefonska linija Trst—Dunaj je tako obremenjena, da nima za spodnje Štajerska mesta in trge prave vrednosti. Vsled tega je trgovinsko ministrstvo se odločilo napraviti telefonsko zvezo Maribor—Celje; poslanec dr. Benkovič je posredoval v tej zadevi ter zahteval podaljšanje linije do Zidana Mosta in dalje do hrvaške meje. Ministrstvo hocje podpirati to težnjo, ker je itak potrebna telefonska zveza s Hrvatško, katero smo do sedaj težko pogrešali na jugu. Sicer se je svoj čas mislilo na zvezo iz Maribora preko Ptuja na Čakovec; toda proga Zidani Most do hrvaške meje je krajsa, vrhatega bi se bolj uporabljala, ker bi bila zvezana s progo Maribor—Zidan Most. Proga Maribor—Zidan Most napravi vlada na svoje stroške, ker s tem olajša promet na glavni progi; k stroškom proge Zidani Most do hrvaške meje pa bodo interesenti morali prispeti 30 odstotkov, kot določajo predpisi. Stroški proge Maribor—Celje—Zidan Most—hrvaška meja so bili svoj čas proračunjeni na 116.000 kron; malo del tega zneska odpade na hrvaško progo. Trgovinsko ministrstvo pa hocje izdelati nov proračun, in takoj, ko še zasigura prispevek interesentov, izvršiti načrt. — Poslanec dr. Benkovič si bodo pridobil velike zasluge, če stvar naprej zasleduje in je ne pusti zaspasti, tembolj, ker je ministrstvo naklonjeno načrtu. Pričakujemo, da se bodo zganili tudi drugi poklicani faktorji na načravani progi.

* Dva nova osebna vlaka na progi Zidan Most—Zagreb. Južna železnica bi bila vojna uvesti dva nova osebna vlaka, kajih prvi bi zahajal iz Zagreba zvečer in bi imel zvezo proti severu in jugu — Zidani Mostu; isti vlak bi se vrnil približno ob 11. uri zvečer proti Zagrebu. Opustil bi se večerni mešanec, ki je predmet tolikih pritožb. Značilno za malomarnost občinstva je, da se do sedaj nobena korporacija na celi progi ni zganila in zahajala teh dveh vlakov, katera bo prav lahko doseči vsaj jeseni t. l. V stvari posreduje drž. poslanec dr. Benkovič.

* Varalice! Kranjski poslanec Žitnik je v proračunskega odseku izrazil svoje osebno mnenje, da se mora na slovenskih gimnazijah učiti toliko nemščine, da se bodo slovenski učenci naučili nemškega jezika. Povdralj je, da morajo sinovi našega naroda, če hočejo v javnih službah uspešno temovati z Nemci, dobro znati nemščino. Zato imenuje „Nar. List“ Žitnika političnega bratca dr. Korošča, ki je povrhl pri tej stvari čisto nedolžen, ter obema vrže v obraz psovko: Varalice. Kako stališče pa zavzemata Narodna stranka glede na nemščino? Ona je takoj izpočetka stopila v slovensko javnost z zahtovo, da se mora v ljudskih šolah učiti več nemščine. Kje pa je večja potreba takega poduka, oziroma kje je večja nevarnost germaniziranja, v ljudskih šolah ali v gimnazijah? Varalice!

* Vinska razstava v Celovcu. Liberalni list „Korošec“ v Celovcu je prinesel skrajno zlobno in popolnoma neresnično poročilo o razstavi; seveda je čutil „Narodni List“ v Celju, ki se štuli tako goregorčega prijatelja kmeta, potrebo, dotično notico ponatisniti, menda za to, da koristi spodnještajerskim vinogradnikom, če piše, da so bila spodnještajerska vina, katera so se na razstavi razstavila, slaba, akoravno so se razstavili najboljši vinski pridelki spodnještajerskih vinogradov. Članek v „Korošcu“ je zdobil veliko ogorčenje pri obiskovalcih razstave, kateri obsojajo to dobrati stvari škodljive pisarjenje in spletkarjenje Jošta in dr. Müllerja. Dobili smo več dopisov, iz katerih posnamemo sledeče: Razstava se je otvorila ob 9. uri predpoldne; dr. Müller, koroški liberalni voditelj, je blagovolil počastiti razstavo ob 6. uri zvečer, najbrž namenoma, da more pri sklepku razstave, ko večina vin ni več na razpolago, neugodno o razstavi poročati. Bila je res komaj jedna tretjina vinskih vrst ob 6. uri zvečer na razpolago, kar se je tudi dr. Müllerju pojasnilo; najfinje vrste vina pa so v obče popolnoma pošle. Ako je gnala dr. Müllerja res želja, spoznati na razstavi razstavljena vina, a ne komando od Jošta, da naj skuša celo razstavo evirati, oziroma na Koroškem proti nji delovati, bi prišel o pravem času in bi se moral, če še pozna količaj resnicoljubnosti, tako pohvalno o razstavi izraziti, kakor so se razni slovenski in nemški gostilničarji iz telega Koroškega. G. Jošt in dr. Müller! Ali želite, da objavimo vajina pisma glede poučnega tečaja v Celovcu in vinske razstave v Celovcu? G. Jošt, koliko nepotrebnih preglavijo vam je delal tečaj in razstava, koliko pismen ste pisali na Koroško, vi, ki mislite, da ste vzel „patent“ za Koroško, a niste do sedaj ničesar storili za gospodarsko povzdigo koroških Slovencev, pač pa se čutite — seveda kot nestrankar in dober narodnjak — poklicanega, še drugim, ki hočejo izvesti gospodarsko organizacijo koroških Slovencev, delati ovire in jih napadati. Da so vina

našla občno priznanje, priča nebroj naročil od go stilničarjev iz cele Koroške in želja, da se napravi velika razstava v Celovcu in manjša v Beljaku. „Narodni List“ je pa storil slabo uslugo svojim somišljencem, ker so se tudi vina njegovih somišljnikov razstavila, in se dotičniki naj „Narodnemu Listu“ zahvalijo, da dela tako izvrstno reklamo za spodnjestajerska vina. G. Joštu in drugim odičnim političnim zadružjem se oglaša vest, da niso nič storili za gospodarsko organizacijo koroških Slovencev in tudi nič za povzdigo vinarstva na Spodnjem Stajerskem, radi tega njih besni napadi. Spodnjestajerski vinogradniki! Take prijatelje imate v Narodni stranki, ki dela proti temu, da se s spodnjestajerskimi vini seznaniti tudi občinstvo v drugih deželah, kjer ne raste vino, in se da spodnjestajerskim vinogradnikom prilika, boljše in hitrejše vnovičiti svoje pridelke.

* **Obred umivanja nog.** Starčki, na katerih bodo letos na veliki četrtek premil, knez in škofo po vzgledu božjega Vzveličarja opravili ganljivi obred umivanja nog, so: Mihael Zechner (85), Franc Trampus (82), Janez Maček (80), Matevž Stefančič (79), Valentin Trunkl (76), Franc Bračko (74), Leopold Höningmann (73), Jurij Veranič (73), Jožef Pscheid (72), Jurij Bračko (72), Janez Zechner (70), Anton Prikl (67). — Skupna starost imenovanih „apostolov“ znaša 903 let.

* **Iz pošte.** Mesto poštnega ekspedienta, pri Sv. Boltenku v Slov. gor. je dobil gospod Jakob Čeček.

* **Sest živinozdravniških mest se spopolni za Stajersko in Primorsko.**

* **Poslanec dr. Korošcu** se v zadnjem „Narodnem Listu“ izračuni plača, ki jo bojda vleče, kajpada na tak način, kakor zna naračuniti kak liberalen dobičkaželjen advokat, odnosno advokaturski koncipienti. Ne smemo se čuditi, da se „Narodni List“ pri tem računu nekako za polovicu zlaže, saj je temu čednemu listu laž že del njegove narave. Med posamezne postavke, ki tvorijo končno veliko sveto, stavi med drugim tudi plačo, ki jo dr. Korošec baje dobiva kot prefekt v diaškem semenišču. „Narodni List“ torej ne ve, da dr. Korošec že dolgo let ni več semeniški prefekt, ali pa, kar je še bolj všečno, vedoma laže. Očita mu tudi znesek, ki ga vleče kot poslanec. Ne vemo natanko, kolika je ta sveta. Toda vprašamo, ali ne dobivata isto sveto tudi Roblek in Ježovnik zato, da sta približno 4

mesece doma čepela in politično lenarila, med tem ko je dr. Korošec pridno in vestno delal v proračunskem odseku na Dunaju? Ježovnik pri vseh svojih kupčijah s kravami in teleti v celem svojem življenju ni imel toliko dobička, kakor ga ima sedaj kot državni poslanec. Če pa bi precenili to, kar Ježovnik in Roblek delata in dosežeta za slovenski narod, morali bi reči, da to ni vredno niti par vinarjev.

* **Pravičnost v poročevanju** zahteva od nas „Narodni List“ nasproti poslancem Narodne stranke. Toda kaj naj poročamo o njih? Če sta izposlovala (?) kako podporo poškodovancem po uimah, je to najnavadnejša dolžnost vsakega poslance, in pri tem ga podpira politična oblast. Sicer pa „dični“ Roblek tudi v tem oziru ni ničesar storil. Drugega pa tudi ni bilo sporočiti. Menimo, da je „Narodni List“ sam prepričan, da bi bila najljubelnjša pravičnost, če bi se sploh molčalo o takih političnih ničlah.

* **„Narodni List“** — celjske šole — Narodna stranka. Za „Domovino“ pricaplja „Narodni List“ ter zmerja črez „klerikalni krajni šolski svet celjski“ in mu očita, da postopa v ljudskošolskem vprašanju na svojo roko po klerikalnem receptu v prid šolskih sester in ne slovenstva. Narodna stranka s tem izjavila, da je solidarna z onimi, ki jim je ugodna rešitev celjskih šolskih vprašanj deveta brigga. Poslancem Narodne stranke — mimo gredu omnenjeno, kandidatov Narodne stranke ni bilo, takrat so bili neodvisni kmetje! — priporoča, naj gredo v najstrožjo opozicijo. Bomo videli, kaj bodo storili Roblek ali Ježovnik ali celo dr. Ploj. Narodna stranka napada „v skribi za blagor slovenstva“ deželnega odbornika Robiča. Narodni stranki odrekamo pravico govoriti „o skribi za slovenstvo.“ Narodna stranka nima skribi za slovenstvo, ampak za strankarstvo. To je pokazala pred vsem s kandidati. Postavila je take može, ki so imeli gotovo privlačno moč, ki so pa nezmožni za poslavovanje. To je Narodna stranka sama priznala, ko je pisala ob uskoku dr. Ploju, da jo je rešil s svojim pristopom k liberalcem iz zadrege, ker bi Narodna stranka drugače s svojima poslancema ne znala kaj začeti na Dunaju. Kolikor dalje skribi Narodno stranko blagor slovenstva, se vidi iz tega, da zdaj dela zgago v celjskih šolskih vprašanjih. Mesto da bi njen poslanec Roblek, v čigars okrožju so te šole, kaj storil, pa lomastijo po drugih, ki se trudijo v tem oziru. Pa če je že Roblek, ki bi moral skrbeti za te šole, nedelaven, da ne rečemo nezmožen, zakaj ne storí kaj dr. Kukovec, ki se vozi Becka gledat na Dunaj? „Narodni List“ pravi, da spada v Gradec mesto Robiča „slovenski Klofač“ — jednako na Dunaju. Češki poslanec Klofač namreč v brezobzirnih besedah radikalno nastopa na Dunaju. In Narodna stranka pošlje na Dunaj slovenska Klofača Robleka in Ježovnika! Roblek-Klofač in Ježovnik-Klofač! Kdo se ne smeje „Nar. Listu“ in Narodni stranki, ter nju „skribi za blagor slovenstva!“ Ali je more-

biti Narodna stranka sama že nezadovoljna s svojim Roblekom? Ščit Narodne stranke ostane vedno omažeževan radi tega, ker je v slepi strasti za strankarstvo agitirala za ljudi, ki jih sama smatra za nesposobne, proti možem z visoko izobrazbo, s pogumom in z navdušenostjo za narodno delo. Zdaj pa, ko bi morali njeni poslanci delati, pa vidi, da z nimi nič ne opravi, zato pa krvido vali na druge ter se je zopet v skribi za strankarstvo razdor proti skribi za blagor slovenstva.

* **Tržne vesti.** Na žitnem trgu se vedno vla da nezanesljivost. Promet je jako neznaten. Oddajo moke je mogoče doseči le z večjim popustom v ceni. Mlini so deloma obrat ustavili ali ga vsaj značno zmanjšali. Kakor pšenična, tako ržena moka ne gre. Otrobi so nekolikoceneji, vendar kupčija je slaba, ker teh primanjkuje zopet mlinom, ki se tedaj ne morejo zanimati za ta proizvod. Cena kave je nekoliko padla in zategadelj so kupci živahnješi. Stadkar bo najbrž še dražji. — Avstrijsko železno obrtiščvo je v pretečenem poslovнем letu izvrstno neslo. V parlamentu so se začeli zanimati poslanci za te imenitev „ksefete“ krovosnih železnih baronov. Poslanec Erb in tovariš so vložili predlog, v katerem pozivljajo vlado, da naj nemudoma začne razpravljanje z ogrsko vlado glede znižanja uvozne carine na železo. Z narodno-gospodarskega stališča ni nobenega pomisnika proti znižanju carine, pač pa je želeti, da se potlači cena in neizmerno odiranje vsega gospodarstva.

Mariborski okraj.

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Na poučnem shodu našega Slov. izobr. društva se je zbral nepričakovano veliko ljudi. Naša mladina se posebno zajima za potrebno izobrazbo. Blizu 150 vrlih mladeničev in deklet je napeto poslušalo govornika. Tudi vrlih naših gospodarjev ni manjkalo. Vidi se, da to društvo našemu ljudstvu zelo ugaja, vsi katoliško-narodno misleči se ga oklepajo. Tako je prav, le tako naprej! Govorila sta č. g. Evald Vračko, kako in kake knjige naj beremo, ter mladenič Fr. Sparl o lastnosti pravega Slovencev. Tem potom jima izrekamo zahvalo.

m **St. Jakob** v Slov. gor. G. učitelj Zinauer nam je postal minoli mesec sledenje dopisnico: „Nznanjam vam, da ne sprejemem več vašega lista, ker sem se ga vsled samih šimfarskih spisov že navelečal. F. Kainc, Zg. Dol.“ Mi smo se takoj obrnili na dotičnega naročnika, ki nam je poslal izjavo, da ni pooblastil g. učitelja Zinauera, da tako dopisnico piše. G. Zinauer, ta Vaš čin je pristno liberalen; še lepo pa je beseda „šimfarske“, ki je vtrgana na liberalnem vrtu, kjer rastejo večinoma „šimfarske“ cvetje. Lep poglej si „Narodni List!“

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Na cvetno nedeljo dne 12. 4. m. je po dolgi in mučni bolezni umrla v 59. letu starosti soproga župana in trgovca, gospa Marija Tušak. Rajna je bila vrla katoliška in narodna žena. N. v m. p.!

m **St. Ilj** v Slov. gor. Naša kmetijska podružnica je priredila dne 6. aprila pri St. Ilju celodnevni podučni tečaj za cepljenje trt. Udeležilo se ga je 36 naših mladeničev. Mnogi naši mladeniči so se skrbno poprijeli trtorje, kašteri prinese lepega dobička, če se je vestno in marljivo poprime. Da naši ljudje v gospodarskem oziru res lepo napredujejo, to je hasek čitanja dobrih knjig in časnikov. Vrli mladi narodnjak g. Vekošlav Stelcer ima na primer blizu 20.000 lepo vzgojenih sadnih dreves, katere bode imel letošnjo jesen na prodaj. — Hudo deževno vreme zadnjega tedna je napravilo tudi pri nas ogromno škode; veliki plazovi so pokončali mnogo lepih vinogradov, sploh toliko plazovja kot sedaj še ne pominjo niti stari ljudje. Ubogi kmet!

— Med našim kmečkim ljudstvom vladala veliko ogorčenje vsled odprtja srbske meje; cena živini silno pada. Kje naj pa kmet išče dohodkov? In tudi pri starostnem zavarovanju nas misli vlada prezreti! Poslanci, na vas stavimo svoje upanje! — Naše bračno društvo namerava dne 17. maja prirediti veselico. — Ljubljanski „Slovenec“ je nedavno poročal v posebnem članku, kako dela „Südmärk“ za ponemčenje St. Ilja. Pisal je, da bomo šentiljski Sloveni kmalu zaklicali „Morituri vos salutant“ (umirajoči vas pozdravljajo) — če bo šlo tako naprej. In žalibog, gre naprej tako . . . „Südmärk“ je zopet makupil eno najlepših šentiljskih veleposetev, namreč Wagner-Minerovo v Zmrzleku za 60.000 K. Tudi na Kresnici je prešlo te dni zopet troje slovenskih posestev v kremlje nenasitne „Südmärke.“

m **Fram.** Prvo sredo po veliki noči se vrši tukaj veliki živinski sejem. Ker je pričakovati obilo kupecv, se posestniki vabijo, da priženejo obilo živine na ta sejem.

m **Fram.** Deževje preteklega tedna je povzročilo pri nas precej škode. Na novo rigolan župnikov vinograd je voda skoraj vsega uničila, tudi drugi posestniki imajo precej škode vsled plazov. — Naša mladina se giblje, posebno dekleta. Trikrat zaporedoma so vprzorila lepo igro „Lurška pastrica“ v proslavo lurškega jubileja. Vsakokrat je bila družbena dvorana polna. Dekeleta in otroci so igrali izbornno v občno pohvalo. Igra se še enkrat ponovi in sicer v Soli, da jo vidijo vsi šolski otroci. Fan-

tja se bodo tudi morali pokazati! — Letos so umrli pri nas štiri mladeniči v starosti 20–30 let. Poročenih je bilo že 11 parov. Novo pokopalisko g. Krajnc pridno in umno priepla, in ko bo dogotovljeno, dobimo ob enem tudi dva nova zvona, ki sta že vltita, in ekselenca mil. knezoškof bodo vse skujo posvetili v proslavo in spomin na letošnje jubilejno leto.

m **Laporje.** Naše izobr. društvo skuša na razne načine pomagati udom do izobrazbe ter jim razširiti duševno obzorje. Na cvetno nedeljo nas je č. g. J. Kranjc iz Sv. Petra vodil križem sveta. S skiptičnim aparatom nam je razčazoval najrazličnejše slike, vodil nas skozi najlepša in največja mesta sveta, videli smo najlepše kraje, čudili se življenju v tujih krajinah, pri tujih narodih; v Indiji, na Kitajskem, Japonskem. Iz krajev, pokritih z večnim snegom, smo čez hip bili v deželah, kjer je vedno pomlad z najlepšim rastlinstvom. Strmeli smo nad z večnim snegom in ledom ogrnjenimi vrhovi snežnikov, a se čez nekaj trenutkov divili rajske lepe mu jezer v tih dolinici. Prešenetile so nas čudovite prikazni v maravi, n. pr. severna luč, mavrica na morju, strašno delovanje ognjenikov na suhem in pod morjem. Najbolj pa so ugajale slike, predstavljajoče nam dogodke iz življenja Kristusovega, ki so bile nad vse krasne. V dveh urah smo se ngledali največje znamenitosti novega in starega sveta, zato pa se tudi ni čuditi, da nam je pri tej naglici postalo vroče! Iskrena zahvala č. g. Kranjcu za njegov trud in požrtvovalnost, prosimo pa ga že sedaj, da nas o prilikl popelje v Lurd (kakor je obljubil), da se vsaj na ta način udeležimo romanja v Lurd, ker se drugače ne moremo. Na belo nedeljo ima mladenička zveza drugi poučni shod. Mladeniči, pridite vse!

m **Na Sladki gori** pri Cmureku je laško leto „Šulferajn“ dal povečati tamšnje šolsko poslopje, da se šola razširi v trorazrednico. Stavba je stala krog 30.000 K. Po naši lastni križi se v tej šoli nad 100 slovenskih otrok odtuje materinem slovenškemu jeziku. Polovica občine Selnic ob Muri in več sosednjih slovenskih občin je všolanih v to mučilnico. Rodoljubu se sreča krči, ko vidi, kako se narod vsled nemških šol potaplja v nemškutarstvo in nevedo . . . Kje je naš rešitelj?

m **Ptujski „Stajerc“**, ki ga navadno nekateri imenujejo giftno kruto, prinesel je v Štev. 14 obrekovalni dopis proti A. Mlakarju, cerkv. ključarju župnije Slivnica, da bi bil g. Mlakar za cenitev neke škode, povzročene po divjačini, zahteval 4 K, oziroma 10 K, kar pa ni res, to je le grdo obrekovanje, ker sploh škoda po divjačini ceni politična oblast po svojih zvezdencih, ki pa stanujejo v mestu, ne v kaki kmečki vasi. G. Mlakar je le sodniški cenitelj, že 18 let opravlja vestno ta posel, da bi komu računil, ni res, kajti sodnija ima določene cene za svoje cenitelje. Torej „Stajerc“ laže in obrekuje poštene može.

m **Št. Ilj v Slov. gor. g. Štajerc.** Na Velikonočni pondeljek ima krajni odbor zaupnikov S. K. Z. v Baumanovi gostilni velevažno sejo.

m **Kmetijska podružnica Št. Ilj v Slov. gor.** ima na Velikonočni pondeljek popoldne ob 2. uri v Selnicu ob Muri pri županu Schmidu podučen shod. Vsi kmetje so vabljeni.

Ptujski okraj.

m **Sv. Marko niže Ptuja.** Zborovanje Kmečke zveze 12. aprila t. l. je jako dobro izpadlo. Navzočih okoli 100 — da ne porečajo zopet liberalci, da iz 29 vidimo 150 do 200 — samih vrlih, cvet markovskih posestnikov iz vseh 6 občin. Predsednik g. Brenčič, podpredsednik g. Veršič, zapisnikar g. Gričnik. G. drž. poslanec Pišek je razlagal najpoprej, koliko važnost imajo razni odseki v drž. zboru, in priporočal, da bi občine pošiljale peticije na odseke, da bi s tem dokazali, da to ljudstvo zahteva, ne samo poslanci. Da je „Slov. klub“ zastopan v vseh odsekih, se je z veseljem vzelo na znanje. Živinoreja je glavni dohodek kmeta, zato se združimo in odločno zahtevamo zaprtje mej. Jako podučljivo in koristno je govoril o cenitvi posestev, ki bi imela biti l. 1909. Mi bomo odločno zahtevali veljavno glasa iz ljudstva, ne pa političnih uradnikov. Zelo podučeno nam je razložil, kako moramo postopati, ko naznajamo škodo in pa da se eventuelne podpore pravično razdele, da se ne bo nihče mogel pritoževati. Starostno zavarovanje tudi za kmete se bo z vso odločnostjo zahtevalo. Gosp. Potnik iz dičnega Pohorja nas je spodbujal, naj se združijo vsi kmetje Spodnjega Stajerja. To bo močna armada, s katero bo moralna računata tudi vlada. Ne bomo samo prosili, temveč tudi zahtevali. Da to dosežemo, moramo imeti pa tudi samozavest in izobrazbo. Nasprotniki nas napadajo, da je Kmečka zveza proti šoli; to ni res, ona se še trudi, da izobrazi kmeta, da bo vedel povsod zahtevati svoje pravice in spoštovati domači jezik, ter se zavedati, da je „slovenski sin.“ Pač pa smo odločno proti takim, ki so pristaši „svobodne šole“, ker vera je nadnaravnna in vsem neobhodno potrebna. Pri vseh volitvah se bode Kmečka zveza potegovala za može, ki bodo zastopali njen program. G. Brenčič tako temeljito priporoča sadjarstvo, ker prinaša veliko koristi. Če bomo imeli obilo sadja, ne bo nam treba na rejene žganjice kupovati. Toplo priporoča, naj pristopijo h kmečkemu društvu, kjer se dobiva pravo seme in druge gospodarske potrebščine. Zgube se ni batiti. Žrebci plemenjaki se naj dajo skrbnim kmetom, ki bodo točno in pravilno ustregli svojim sotrišnjom brez nepotrebne čakanja in napitnin. Splošno se je še povdargalo, naj pristopijo k bikorejski in svinjerejski zadruži, ker so tako dobrega plemena. Zapisnikar se zahvali vsem častitim g. govornikom

in navzoči jih zahvalijo z glasnim živjo! Sprejete resolute: 1. Na shodu Kmečke zveze pri Sv. Marku navzočih okoli 100 kmetov odločno oboja pisavo „Nar. Lista“ in „Domovine“ na poslance Kmečke zveze. 2. Poslancem Kmečke zveze se izreče popolno zaupanje. 3. V slovenske kraje se naj dajo slov. uradniki. 4. Z vso odločnostjo zahtevamo jesenske počitnice.

p **Sv. Marko niže Ptuja.** V odgovor in vprašanje „Narodnemu Listu“: 1. Pravite, da niste „vajeni čitati objektivnih poročil v glasili duhovnikov“, ali je prejšnji dopis objektiven? 2. Dopisnik, ki nam je predobro znan iz napadov na napredno učiteljstvo je videl na shodu 29. junija. Ali ni res, da, ko se je shod otvoril ni bilo več kakor 29. z vsemi privandanci iz Zavrča, Barbare, Ptuja, Marjetje? Dopisnik pa ni trdil, da jih preti koncu ni bilo več! 3. Ali se niso slišali izrazi izdajalci in falotje, sedva olikani, iz ust nekega mladega še ne polnoletnega gospoda? 4. Čudimo se le nad logiko g. dopisnika, ki pravi na enem mestu: „dopisnik, ki nam je predobro znan“ na drugem pa: „če ste namreč sploh bili na zborovanju“ — kako se to ujema? Dopisnik Vam je predobro znan, pa ne veste, že je sploh bil na zborovanju? Priporočamo Vam, da študirate več logike! 5. Pa še žihri pisište o manirah „navzočih pristašev, da celo njihovega vodje, pretresujete žihri vso politično nevednost g. kaplana in vse posledice, ki jih je ista rodila“. ker so res imenitae, kajti pristopilo in vplačalo je 10 udov, drugi pa so zavedni pristaši, kakor se se sami dobro prepričali! 6. Na shodu Narodne stranke se gosp. Veršič ni potegoval za skupen klub, temveč je rekel, naj se doma združijo in pomenijo, kako bodo postopali.

p **Sv. Urban pri Ptuju.** Javno vprašanje na poštarno gosp. Mariniča. Vaš novi pismenošč dobiva od Vas mesečno plačo 28. kron. Je li to res? Prosimo pojasnila!

p **Hajdin.** Ptujski „Štajerc“ bržkone tosto čuje, ker ni prav razumel, ko so ga Hajdinčani pred kratkim svarili. Prav je pisal „Slovenski Gospodar“, da bo le treba kronte nositi drugam, kakor v Štacune, trgovine in globoke žepeke krušnih očetov Štajercov in njegovih backov. Le poglejte Hajdinčani! Preje je grdo in po krivici sumničil hajdinska dekleta, zdaj pa zopet našega č. g. kaplana, ki jih mi spoštujemo, in so tudi v resnici spoštovanja vredni. Tako že zopet pljuva na Hajdin svojo smrdljivo gnojšnico. Svoje pa nima dosti, še pri nekem človeku od Sv. Urhana pri Ptiju jo zajemlje. V ptujskem „Štajercu“ namreč žlobudra neki človek od Sv. Urbana nekaj prav neumnega, nekaj o kozah. Res, da je tako kunštano pisano, kakor da bi to kak kozji pastir pisal. Bržkone temu človeku tudi nekaj koles manjka. Siromak bržkone sam v tistem blatu leži, katerega pri drugih sumi. Nazadnje pa še ugovarjam, da bi nam ti ljubi „Štajerc“ nauke dajal. Ako bi se pri tebi učili in tebi verjeli, bi bili že davno trepasti, kakor večina tvojih dopisnikov. Veš, ljubi „Štajerc“, mi smo blizu, zato dobro poznamo tvoje zvijačno in ludobno življenje in dajovanje. Saj ti že sam dobro veš, kako neznanško grdo dišiš ali smr... Zato se nam gnusiš. „Štajerc“ tih! Osnazi se, poboljšaj se! Kličemo v drugič. Ali čuješ?

Hajdinski fantje.

p **Iz Biša.** Velika nesreča je doletela dne 10. t. m. 17letnega hlapca Janeza Marca. Kopal je cestni prodeč. Kar naenkrat se odtrga velika skala nad njim in ga trešči ob tla. Grozno razmesarjenega so ga našli ljudje pod skalo in ga odnesli v mrtvašnico.

p **Izpred Boča.** Bočki puščavnik sem in prosim, da vspremjete naslednje vrstice. Oni dan sem se napotil na Slatino, da si za Veliko noč pri sv. Križu to in ono kupim. Pri IX. hiši še vedno kopljejo. Našli so bojda novo slatinu, močnejšo ko Stiria-vrelec, ali Templov vrelec pa ni in ni tisti ko nekdaj. Je pa tudi žalostno, strašno žalostno, da se pri tem delu tako oskranjajo Gospodovi dnevi. To je naravnost pohujšanje za tukajšne dobre in verne okoličane. Saj vendar nismo na Turškem! Pridem do lekarne. Tam stojijo trije možje in skoro vsaka beseda je bila: „Vidgaj pa Krajnc, Krajnc pa Vidgaj.“ No, kroča Vidgaja poznam že 7 let, takrat je bil socijaldemokrat v Šmarji, rojen je Kranjec. Kaj torej ima s Kranjem? Grem v neko gostilno in tam zvem, da je Vidgaj zdaj Štajercjanec in da je g. kaplana Krajnca obrekoval v dveh gostilnah, kar je tudi „Štajerc“ prinesel začetkom februarja. Kot novico „pri bledi luni“ Gosp. kaplan so Vidgaja tožili. V Rogatec ga je sodnik dr. Pavliček oprostil, toda v Celju so Vidgaja obsodili 9. aprila na pet dni zapora ali 50 K globe in na plačanje vseh stroškov, okoli 500 K. Tisti, ki mi je to pravil, pa je pristavljal v sveti jezi: „Glej, ljubi puščavnik, taki so slatinski Štajercijanci!“ Ako pa zanaprej ne bodo dali miru, bomo enega izmed njih tožili radi krije prisuge, in ta bo potem še bolj opisal slatinske Štajercijance. Tudi to je žalostno, da neki „narodni“ študent tako spoštuje Vidgaja. Liberalna „narodna stranka“ nič ni boljša, ko Štajercijanska. Očividno zvezo imajo med seboj. Tako moj prijatelj, a jaz kličem ljubim Krževljonom: Bog Vam daj veselo veliko noč; kar Vas je poštenih, oklenite se Slov. kmečke zveze!

Puščavnik.

p **Od Rogačke Slatine.** V štv. 14. „Narodnemu Listu“ z dne 2. t. m. v članku od Sv. Trojice pri Slatini piše nekdo glede razdelitve podpore po točini škodi v letu 1907, da se podpora ni pravilno delila, in sicer dvakrat. To je dopisniku nerazumljivo! Prvokrat se je razdelilo 14.000 K, a drugokrat 40.000 K. Dopisnik laže, da je zaradi točnih nezgod že več posestnikov svoje vinograde poskalo. To se hvala Bogu dosedaj ni zgordilo. Nadalje laže, da še v občini Rajnkovec toče videli niso. Naj bi pa dopisnik prišel dne 17. maja gledat toče, saj je je še bilo 18. maja, da bi lahko voze naložil. Piše, da so dobili tudi najemniki podporo. Dobili so jo le posestniki, niti en najemnik je ni dobil. In da so dobili baje od 200 do 350 K.

Niti eden žal, ni dobil 350 K. In piše, da je eden veleposestnik, ki se v Rajnkovech trsa nima, in tudi ni preveč ubog, dobil blizu 400 K. A v Rajnkoveh ni dobil nobeden večje svote kakor 270 K in to svoto je dobil le eden posestnik, pa ta ima vinograd. Veleposestnika pa v rajnkovski občini sploh ni, morda prišteva k veleposestnikom Marijo Eceri. Ona placuje direktno dace okoli 5 K, ona je dobila 40 K, dopisnik pa je bržkone videl z ene ničle dve, tako da bi dobil omenjeni veleposestnik blizu 400 K. Ker piše, da še toče videli nismo, vpravamo dopisnika, ali misluš, da dne 17. julija 1908 davkarski adjunkt ni imel oči seboj pri preiskavi za odpis davka po točini škodi. Toče seve takrat niso videli, ampak storjena škoda se je videla. Toraj še naj kedо trdi, da „Narodni List“ ne laže.

Ljutomerski okraj.

Okoslavci pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Nasi Štajercijanci Bračkove pasme so pa res usmiljeni in bogaboeči ljudje. Kako lepo priporočajo četrto božjo zapoved in usmiljenje do starih revežev. Prigodilo se je namreč, da je nagle smrt umrl Jakob Klemenčič v Okoslavskem vrhu. Ker ni hotel bivati pri svojih ljudeh, preselil se je v neko kočo, kjer je bil sam s seboj bolj zadovoljen. Štajercjev dopisnik pa pomiluje, da je od svojih zavrnjen, dela nezmožen, lazil kot črvič po okolicu in prosil podpore; niti lastna hči, ki je kmetica, ga ni pod streho vzeła v zadnjih trenutkih življenga. Dopisnik piše tudi, da je starec že kakih štirinajst dni mrtev v koči ležal. Ti Štajercijanski klopotec, ki bi pisal resnico, bi bilo takole: Našli so starca njegovi ljudje (pa nikdo drugi) neko jutro mrtvega v koči; pred tremi dnevi pa je še po goricah hodil! Od svoje hčere je vsak mesec redno dobival denar, da ni trpel pomanjkanja, akoravno jo je poprej zavrgel. Tako toraj laže dopisun, da ta hči ni spolnovala četrte božje zapovedi. Nadalje vpraša sosedje, ali ni mati našega g. Klobojsa prebila več let v postelji in kako varčno in prijazno postrežbo je imela od sina. Potem pa vpraša, kdo je boljši kristjan, kateri v župnijo ražnje pošte nosi in v cerkev hoči — ali tisti, ki svoje starše ljubi in bere „Štajerc“? No tukaj pa bi ti že pritrdil, da si ti boljši kristjan, ker si v resnici bogaboeč; saj si še v cerkev ne upaš in ko so prinesli gospod duhovnik tvoji materi zadnjo popotnico, si bil tako bogaboeč, da si med tem časom odšel nekam v gorice. Priporočal bi pa vama, da je treba tudi prvo in tretjo božjo zapoved spolnovati! R. Nemec in g. župniku prepooveduje neko dobrino misel, da bi se postavil pri Sv. Jurju „Narodni Dom“. No pa vedi... v tem domu bo se ustavil poseben oddelek zdravilstva, kjer se bo Štajercim backom na žili puščalo, da bodo ložje prenašali nervoznost, ki jim jo vzbuja „klerikalni zmaj“. Dopisun še svetuje gg. kaplanom, naj bi bolje sv. zapovedi in evangelje razlagali, ne pa Štajerca vmes vpletali. Tu pa bogme ne vem, ali je ta dopisnik na Štajerca tako ponosen, ali se ga tako sramuje! Ob koncu pa kliče na svodenje. Tudi takrat se upam srečati s teboj; takrat bom pa pero drugače zastavil in obenem prosil: Oprostite šteoci moji, krupan bit je verski kdoroki; alj vjerujte mi rečima, vrag debelo kožu ima.

Bračno društvo v Verženju priredi na Velikonočni pondeljek veselico z gledališko predstavo „Požigalčeva hči“. Vstopnina: 1. sedež 1 K, 2. sedež 80 b. 3. sedež 60 h, stoščice 30 h. Začetek točno ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi ujedno vabi vsa sednina društva. Odbor.

Bračno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi, na Velikonočni pondeljek ob 4. uri popoldne gledališko predstavo v prostorih Trstenjakove. Vprizarjala se bo Medvedova igra „Za pravdo in srečo“, ki opisuje življenje za časa knežkega punta. Spored: 1. Pozdrav in govor v pojasnili predstave. 2. Pesem. 3. „Za pravdo in srečo“. Žalogra v 5. dejanju. — Posebna vabila in lepaki se ne izdajajo, k obilni vdeležbi vabi odbor.

Franc Jožefova šola v Ljutomeru priredi na belo nedeljo po večernicah ob 3. uri popoldne v dvorani g. J. Kukovca solarsko predstavo s koncertom in gledališkimi igrami: 1. Skrb in smrt. Igrokaz v 2. dejanju. 2. Dom in tujina. Prizor iz življenja. 3. V hudi zadrgah. Podučljiva igra v 1. dejanju. Vstopnina: 1 K, 80 h, 60 h, in 20 h. Pridite v obilnem številu!

Slovenjgraški okraj.

V Razborju pri Slovenjgradcu — snujejo izobraževalno društvo. Pravila so se že predložila politični oblasti v potrjenje. Zanimanje za to društvo je vsestransko, ne samo med našo vrlo malo. Tudi odrasli že komaj čakajo, da bi prišli kmalu do ustavnega shoda. Dokaz, kako je naše ljudstvo ukažljeno in vnešo za edino pravo, zdravo katoliško izobrazbo. — Tako je prav! Naše zavedno katoliško ljudstvo na noge!

Sv. Miklavž. Dan 11. marca je tako nesrečno vplival na živece našega g. učitelja, da imajo otroci še do danes počitnice. Ljudje pa govorijo različne reči o sedanjih počitnicah, eni pravijo, da je za škodljivo, drugi pa da študira, kako bo ob deželnozborskih volitvah spet kmetsko nagovarjal za Narodno stranko; toda, dragi Jožef, to ne bo šlo. Kmetje zdaj izrevijo, kam si jih zapeljal lansko leto, in kakšnega posanca si jim priporočajo. Prav z veseljem tudi sprejememo vest, da nas zapustiš. Želimo Ti srečno pot; to pa zato, ker se podere s Teboj vred glavnih stebrov Narodne stranke. Potem bo vsaj mir, kakor je bilo prej, predno Tebe nismo poznali. Ljudje si želijo pravega krščanskega moža za učitelja, ki ga bodo oreci tudi ob nedeljah v cerkveni klopi videli.

S Št. Janž pri Velenju. Gosp. Vinko Ježovnik, državni poslanec in nekdanji gospodar okraj. načelnika Šoštanjškega, v katerem je popolnoma pro-

padel, imel je v nedeljo, dne 30. marca pri nas volilni shod pri g. Delakordu. Zbral se je sicer okoli 40 njegovih pristašev, pa še tisti mu niso več zapalni. Govoril jim je sladko, pa vse to ni pomagalo nič! Zagajali so se v njega z najhujšimi napadi, češ, da ni samo zakrivil odprtja mej in znižanja cen pri živini, ampak posebno zaradi neopravljene razdelitve nekih državnih podpor. Ljudje pravijo, da so se te tako razdelile, da so ljudje, ki nimajo nobenih vinogradov, dobili za trsni pozeb vsled hudega zimskega mraza podporo, drugi pa, ki so veliko škodo imeli, niso nič dobili. Kaj je na tej stvari resnice? Gospod župan, Vi ste dolžni preiskovati to zadevo! Omeniti še moramo, da je državni poslanec hitro kupil vina, ko je videl svoje pristaše tako razburjene; na ta način jih je nekoliko potolazil. Gospode državne poslanke Kmečke zveze prosimo, da zabrusijo g. Ježovniku v zobe na Dunaju, da se pač ne spodobi tako javno delovanje za ljudskega zastopnika.

Konjiški okraj.

k Skomer. Gospod župnik Kozoderc je dne 9. aprila zjutraj imel neko službeno pot; po strmini semu je spodrsnilo in si je eno nogo pri sklenku navrzel tako, da jo sedaj mora varovati v postelji, ker je začasno odpovedala službo.

k Gračič. Naša okolica šteje samo štirinajst hišnih števil. Nas je torej malo, a časnikov bremena razmeroma veliko. N. pr. samo „Slovenski Gospodar“ ima tu petro nanočnikov. In nedavno je neki tukajšnji posestnik imel stanovanje prazno. V isto bi se pa rad naselil nekdo, ki mu „Štajerc“ velja za duševno hrano. Toda temu prosilcu je gospodar povedal: Rajše koča naj stoji prazna, kakor da bi naj „Štajerc“ v njo zahajal. Vrli mož torej dobro uči: Proč z nemškutarskimi in liberalnimi listi! Sedaj v hiši stanejo dninar, ki ima že skoz več let „Naš Dom“.

Celjski okraj.

c Domati nabiralniki Ljudske hranilnice in posoščilnice v Celju (na glavnem trgu). Kdo vloži v to hranilnico najmanj 4 K kot hranilno viogo, ki se mu obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, dobi zastonj v uporabo domači nabiralnik, v katerem doma nalaga svoj prihranjen denar. Ko je že precej naložil, prinesi svoj nabiralnik v hranilnico, ki hrani ključ njegovega nabiralnika, da se mu denar vzame iz njega ter pripše k njegovim hranilnim vlogam. Kakor pridna čebelica nosi tedaj ta domači nabiralnik sad varčevanja tudi majhnih vsot v obrestnosni zaklad. Celjani in okoličani, sezite po teh domačih nabiralnikih! Stariši, omislite jih kot velikonočne pirne svujim otrokom, da se vadijo že v mladosti varčevati. Mesto, da jim kupite kako igračo, ki jo kmalu razbijajo, naložite jim 4 K kot temeljni kamn na njih palče: kamn do kamena palača, zrno do zrna pograča! Upati je, da bodo zlasti mladeniči in mladenke prihajali po te domače nabiralnike Ljudske hranilnice in posoščilnice v Celju, ki uživa vsestransko zaučanje in ima raditega vrlo dobre prometne uspehe.

c Celjski magistrat in slovenski trgovci. Trgovec R. Stermecki v Celju je prilepil na okna svoje trgovine lepake, na katerih je naznani, da zaredi prezidavanja trgovine želi zalogo zmanjšati in je zato cene znižal. Tako drugi dan so že preskrbeli njegovi prijatelji, da je prišel eden prepis, taka lepaka na slavni celjski magistrat, kateri je takoj zaradi ene besede konstatiral, da je to nadavna razprodaja, katera ni bila dovoljena, na kar je bil g. Stermecki kaznovan za 20 K. Tako se godi slovenskemu trgovcu v Celju: na eni strani se ima boriti z nemško konkurenco, na drugi strani mu pa škoduje magistrat, kolikor mu more. Ako bi le bilo slovensko občinstvo bolj dosledno in se držalo gesla „Svoji k svojim“, bi že druge razmere postale.

c Celjski nemški dom (Deutsches Haus) stane skupaj 538.200 kron. Pri mestni hranilnici imajo za to posojilo 260.000 kron. V tej hiši imajo celjski Nemci veliko dvorano za zborovanja, koncerte, gledališčne nastope; potem gostilno, prenočišča, sobe za čitalnico, pevske vaje itd. Nemci so ponosni na to zgradbo ter se tolažijo, da bodo shajali. Nam se pa zdaj, da je ta zgradba v marsikaterem oziru slabovo znamenje za Nemce. Ni naša stvar, da bi jih podučevali, pa le eno resnico n. pr. naj omenimo, da trpijo vsled te hiše vse večje gostilne v Celju: „Nadvodova Ivan“, „Mesto Dunaj“, „Belj vol“, „Angel“. Slednji dve sta tudi na prodaj. Prospevajo samo kmečke gostilne in nekatere majhne luknje. Najbolj pa prospeva jestvinar Zamparutti, h kateremu zahajajo Slovenci in Nemci klub „Narodnemu Domu“ in „Nemški hiši“.

c Vodovod v Celju bo bojda že v letenih gotov. Dela ga tvrdka baron Schwarz za 541.000 kron. Tako dobi Celje in okolica morebiti dobro poto vodo.

c St. Jurij ob juž. žel. Tukaj se ustanavlja obrtna šola. Stvar se sprožil g. Jos. Čretnik, ki je pristaš Narodne stranke. Naš

vsak dobro pozna. Obrtniki, ustavite se temu načrtu ter ne pripustite svojih učencev, ob neželjih dopoldne k pouku, tudi učitelja zahtevajte drugega!

† **St. Jurij** ob juž. žel. Že letos se bo začela zidati kmečka šola, letos jo spravijo, pod streho, drugo leto bo pa popolnoma gotova.

† **Solska stavba.** Ministrstvo za uk in bogocastje je dovolilo, da se sezida nova šolska stavba v Žalcu pri Celju na stavbišču III. dedičev po Mariji Zuza.

† **Zalec.** Cele štiri mesece je sedel naš Roblek doma, sedaj pa očitajo njegovi politični jerobi v Celju ne Robleku, ampak dr. Korošec poslansko plačo. Dr. Korošec je delal z velikim uspehom v proračunskem odseku, Roblek pa je lepo mirno živel tukaj. Taka je liberalna pravičnost in poštenost! Kmetje poštenjaki, presodite enkrat dobro tak lažniv način liberalnega vojevanja. Najmanj imajo Roblekovi pristaši očitati komu plačo. Odkod pa je dobil Roblek svoje premoženje? Kmetje so mu morali znositi denar skupaj, pri njih je delal dobiček. Vse, kar ima Roblek, ima od ljudstva. In pri Bogu, njegovemu delu ni bilo težko, v nobeni primeri z njegovimi dobički.

† **Smartno ob Paki.** Pri nas je bilo nekaj posestnikov zavarovalnih pri zavarovalnici „Nord Britisch.“ Ko jim je desetletna doba potekla, so se dali drugam zavarovati. Sedaj pa zgoraj omenjena zavarovalnica vse dotične toži v Gradec in prizadeti so dobili poklice k obravnavi v Gradec. Zavarovalnica zahteva, da morajo pri njej še ostati nadaljnih 10 let zavarovani in se sklicuje na ponudbo, katero je stranka baje podpisala, dasiravno prizadeti trdijo, da niso nikdar ničesar podpisali in da se sploh agenta pri njih ni bilo. Tako postopanje gotovo ne vzbuja zaupanja. Ljudje si pa naj dobro premislij, predno se dajo zavarovati in naj pristopajo k domaćim zavarovalnicam. Raznim tujim agencijam naj pa pokažejo vrata.

† **St. Peter v Sav. dolini.** Umrl je najstarejši mož v naši občini, Janez Ušen, ki je dosegel visoko starost 97 let. Bil je devet let župan in je kot tak marljivo deloval v blagor naše občine. Boditi mu zemljica lahka!

† **St. Miklavž nad Laškim.** Na cvetno nedeljo je imelo tukajšnje izobraževalno društvo svoj redni občni zbor. Naročilo se je zopet 10 „Slov. Gospodarjev“, 2 „Domoljuba“ in še nekaj drugih malih časnikov. Sklenilo se je, prirjevati mesečna podučna predavanja. Predmet predavanja se naj par dni po prej naznani, in naznano se naj na tistem mestu pribije, kjer se pribijejo občinski razglas. Začelo se je predavanje o razvoju, procvitu in propadu rokodelskega in obrtnega stanu. Končno pa so se stavele te le resolucije, ki se bodo poslale drž. poslancu: 1. Rokodelce in male obrtnike po kmetih se mora podpirati, ker že skoraj ni dobiti na kmetih zidarja, čevljarja, krojača itd. 2. Rokodelci in mali obrtniki na kmetih naj nosijo svoje izdelke na trg. 3. Naj se ne zahteva od njih spričevalo sposobnosti, kajti če se pokaže, da niso sposobni, jih itak nihče ne bo klical.

† **Sv. Rupert nad Laškim.** Liberalna posojilnica, pred enim letom ustanovljena, je pretečeno nedeljo po kratkem životarjenju vsled hude suše zmrznila. Vodja ji je bil tamožnji nadučitelj. Gospodje odborniki imajo primanjkljaj za nagrado in tiskovine za spomin.

† **Smartno ob Paki.** Umrl je dne 5. t. m. Valentin Košak p. d. Illošek, posestnik v Slatinah. Ranjki je bil vzor gospodarja, vzgleden kristjan, mož katoliškega prepričanja, čisti, kremenit značaj, vnet pristaš Kmečke zveze, sploh mož, ki ga je vse čislalo in spoštovalo. Bil je celih 12 let cerkevni klučar in se zelo trudil za korist cerkve in čast božjo. Veliko zaslug si je pridobil pri zidanju cerkvene stavbe pri vinogradu. Mnogočetinko ljudstvo ga je spremljalo k večnemu počitku in pevci so mu zapeli ganljivo nagrobnico. Svetila mu večna luč!

† **Dobrnska posojilnica** je na občnem zboru zadnjih nedelj spremnila svoja pravila v tem smislu, da še lažje deluje v kmečko korist, čemur je namenjena. Med drugim je znižala deleže za polovico ter vpeljala nadzorstvo, obstoječe iz treh članov. Računski zaključek kaže napredovanje v vseh ozirih. Posebno pohvalno se je omenjalo, da gre posojilnica kmetijski podružnici povsod na roko, kjer je treba kaj storiti za povzdigo kmetijstva. Lansko leto je znašal skupni promet 156.569 K 46 v, rezerva je narastla na 1.431 K 90 v, novih članov je pristopilo 28. Kakor se vidi, si nasprotniki posojilnice zastonj brusijo jezike. Posojilnica je pač stvar, ki se ne da zrušiti z besedami, denar je pa pri nasprotnikih tako redek, kakor muhe po zimi. Kakor čujemo, se posojilnica pripravlja na nova dejanja, pri čemur ji želimo največ uspeha.

† **Smarje pri Jelšah.** Ko je zborovala tukaj Narodna stranka dne 23. sušca t. l., se je sklenila z velikim navdušenjem soglasno resolucija proti zidanju nove šole. Po zborovanju sta gg. dr. Serne in Smrtnik hvalila navzočega kmeta, ki je predlagal omenjeno resolucijo, češ, da je bila ta resolucija popolnoma na mestu. Rekla sta med drugim: „Sedaj vema, da se vam res hoče storiti v tem oziru velika krivica.“ Sedaj se pa vprašamo: Kaj sta pa storila ta dva gospoda in sploh Narodna stranka proti zidanju nove šole? G. Ferlinec je sedaj bolj vnet za novo zgradbo kakor prej. Ali vam ni bilo

mogoče g. dr. Ploja pregovoriti, da svoje neresnično pbročilo pri dež. šol. svetu v Gradcu prekliče in zahteva, da se sedanja šola popravi, kakor je sklenila komisija iz Gradca in Celja, in kar je edino pravično? Narodna stranka je vplivala na svoja pristaša gg. učitelja Ferlinca in Kurbusa, da sta se izrekla pri seji okr. šol. sveta za zgradbo nove šole. Narodna stranka, poznamo se! Spredaj ližete, zadaj pa praskate.

† **St. Peter na Medv. selu.** „Štajerc“ je priobčil v svoji zadnji številki dopis iz našega kraja. Iz tega dopisa zvemo, da se namerava pri prihodnji seji krajnega šolskega sveta vložiti predlog, da se naj vpelje v našo trirazredno šolo nemščina. Dragi moji rojaki, bodimo pametni in ne dejmo se premotiti! Mi ne boderemo v Nemčiji kruha iskali. Če ga je tam toliko, zakaj pa potem prihajajo k nam tudi nemški berači kruha prosit? Iz Nemčije in Amerike nam pošiljajo naše rojake Slovence in Hrvate domu nazaj, ker je tam že dosti ljudi, ki nimajo dela. Doma pa prav dobro izhajamo tudi s slovenskim jezikom. Nas redi in živi le kmetijstvo, in tega se naj držijo tudi naši otroci.

† **Iz gornjeograjskega okraja.** Stara, nadušljiva klepetulja „Domovina“ in njen pastork „Narodni list“ zopet krokodilove solze pretakata. Kaj pa se je zgodilo? Liberalci ne bodo več toliko „zaslužili“ pri škofi graščini, kakor so dozajdaj. Iz zato solze po zgrbančenem licu babure „Domovine“. Kajti gotovo je, da če si je kdo pri tej graščini v Zadreški in Savin-ki dolini žepe „zafkal“, so bili to razui liberalci, katerim pa ne smrdi klerikal denar. Priprsti delavci so imeli pošteno, lepo plačo, a obogateti od te seveda niso mogli. Razni liberalni lesotričci so od kratkovidnega oskrbnika dí Centa dobili za slepo ceno les, pri tem pa prav pridno udrihali po škofu. Ia zdaj ko so na merodajnem mestu to spoznali in te osebe odgnali, sedaj pa stok in jok, češ ljudstvo je ob zaslužek. Ne, prijatelj liberalni, ljudstvo bo še naprej zaslužilo, vsako leto se bo sekalo gotovo 10.000 m³, če ne več, a vi, gospodje liberalci, ne boste si žepov polnili, vi še pa ne predstavljate ljudstva. Če se mora ljudstvo izseljevati zaradi ubošča, ste v prvi vrsti krivi v s svojim liberalnim gospodarstvom, saj ima na pr. občina Gornjigrad, kjer je po večini liberalni odbor — pomislite ljudje božji — 192% reci stodevedeset in dva odstotka občinskih doklad, da o drugih niti ne govorimo. Tu bi pisala liberalna klepetulja, to gospodarstvo tvojih zvestih pristašev ti mora biti bližje ko pa graščinsko. Seveda tako ne gospodarijo duhovniki pri posojilnicah, kakor to zna na pr. načelstvo neke liberalne posojilnice v našem okraju, ki si vsako leto razdeli med seboj nagrade par tisočakov; naše posojilnice in posojilnari pa delajo zastonj zato imajo zaupanje ljudstva, vi ga pa nimate in to vas boli, to nam priča vsaka vrsta vaših časnikov — zato pa tudi mi sklenemo ta članek z besedami „Narodnega lista“: Bog nam varuj, da bi nastal vsled prevelike „izkušenosti“ liberalnih gospodov kmalu splošen polom gospodarstva na Slovenskem.

† **Gornjigrad.** Kmečka hranilnica in posojilnica prav izvrstno napreduje in ga menda nima para na Sp. Stajerskem. Če všečemo tiste vloge, ki jih imamo odpovedane pri drugih posojilnicah, smo imeli v prvih sedmih uradnih dneh blizu četrtek milijona kron prometa. To je naravnost velikansko! Opozarjam tiste, ki potrebujejo posojoila, da pri naši kmečki hranilnici in posojilnici dobijo posojilo po 5½% in če imajo kje drugje posojilo, kjer morajo višje obresti plačevati, si lahko po novi tako imenovani konverziji postavi olajšajo za pol odstotka obresti s tem, da naša Kmečka hranilnica in posojilnica prevzame dolg; vsi stroški, namreč koleki, znašajo samo 4 K 72 v. Gotovo velika ugodnost za one, ki imajo na svojem posestvu vkujižene velike svote, ker tako potem plačujejo veliko manj obresti. Ker je ta dobro uspevajoča hranilnica in posojilnica seveda nasprotnikom silno velik trn v peti, si skušajo pomagati z najgršim obrekovanjem in najbolj neumnimi lažmi. Načelstvo Kmečke hranilnice in posojilnici je torej v svoji seji od dne 6. aprila sklenilo soglasno, vsakega, ki bo take laži govoril ali širil, sodnijsko zasledovati. S svojim denarjem bomo menda vendar smeli sami gospodariti.

† **Gornjigrad.** Bralno in izobraževalno društvo vabi na Velikonočno veselico, ki jo prirede na Velikonočni pondeljek, dne 20. aprila 1908 v župnijskih prostorih. — Spored: 1. Naprij zastava Slave. Farkaš. Tamburaški zbor. 2. Pozdrav. Govori mladenič Fr. Jošt. 3. Nevesti. Aljaž. Mešani zbor. 4. Krížmar pri zvitmu rogu. Burká v enem dejah. 5. Jeza nad petelinom in kes. Veselojoga v dveh dejanjih. Ne vzeni mi. Aljaž. Mešan zbor. 7. Kmet in fotograf. Smešen prizor. 8. Santa Lucia. Tamburaški zbor. 9. Venček narodnih pesmi. A. Mihelčič. Mešan zbor. 10. Lepa naša domovina. Farkaš. Tamburaški zbor. Začetek ob pol 3. uri popoldne. Vstopina: Sedeži 1. vrste 1 K. 2. vrste 80. v. Stojnišča 50 v, za otroke pod 14. letom 30 v. Pričakujemo gostov od bistre Savinje do meje Kranjske, ktor pride ne bo mu žal!

† **St. Jurij ob juž. žel.** Katoliško bralno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. vošči vsem svojim članom, podpornikom in dobrotnikom, vesele Velikonočne praznike. Ob enem se priporoča tudi za letošnjo pisanko. Naj daruje vsak član eno knjigo. To bo najboljša pisanka za društvo. Vesela Alleluja!

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Napad** na duhovnika pred oltarjem. V cerkvi sv. Justa v Trstu je 31. marca zjutraj umobolni pastir Ivan Košanec napadel z nožem kaplana Ivana Marsicha, ko je isti po sv. maši stopal od oltarja v zakristijo. Ranil ga je v trebuh, da so se prikazala čreva. Duhovnika so že operirali ter je upati, da okreva. V cerkvi ob 7. uri je bilo le malo ljudi. Ko je duhovnik zapuščal oltar, vrže se napadalec nanj ter mu zašadi nož v spodnji del telesa. Cerkevnik je rešil duhovnika. Drugi ljudje so izvili napadalcu nož ter blazneža obdržali, dokler niso prišli redarji. Napadalec je bil že v norišnici. Ko so ga vprašali, zakaj je to storil, je reklo, da je hotel maševati prestolonaslednika Rudolfa. Ranjeni duhovnik je doma iz Kopra ter nima sovražnikov. Na-

padalec je 54 let star in doma iz koperske okolice. Napadalec Košanec je bil že v norišnici St. Danièle v Furlaniji. Da je prisel tješnj, pripisuje duhovščini, ki jo zbog tega sovraži. Tudi sedaj je reklo, da mu je žal, da ga ni zadel. Stanje ranjenega duhovnika, ki je pomogni katehet na ženskem liceju, je zadovoljivo. Skof je vnovič posvetil oskrunjeno cerkev.

† **Za praktikanta** Gospodarske zveze v Ljubljani je imenovan g. Ivan Verhovec.

† **Prvi vagon vžigalic** S. K. S. Z. v Ljubljani. „V korist obmejnem Slovencem“ je razprodan! Drugi vagon je že na potu ter pride te dni v Ljubljano. Jasno je govorilo ljudstvo ter pokazalo s tem, da je pokupil cel vagon vžigalic tekom desetih dni, da je bila že skrajna potreba, da smo vpeljali te naše nove vžigalice. Somišljeniki! Vstražajte pri začetem delu! Zahtevajte te naše vžigalice povsod, bodisi v trgovinah, bodisi v tobakarnah! Rabite sledno te naše vžigalice ter zahtevajte, da jih rabi tudi gostilničar, h kateremu zahajate! Somišljeniki! Skrbite, da bodo vsi naslednji vagoni teh naših vžigalic tako hitro razpečani, kakor je bil prvi, skrbite za to, da bodo prihajala naročila na te naše vžigalice brez odmora kakor doslej. Ako boste storili vi svojo dolžnost, potem bodo tudi lahko odsek za narodno brambo vršili svojo nalogo ter podpreti naše obmejne brate Slovence povsod in vsikdar, kjerkoli in kadarkoli bode to potrebno. Vsakdo rabi odslej naše vžigalice „V korist obmejnem Slovencem!“

† **Iz katoliške cerkve je stopilo** v Celovcu šest oseb, med temi štiri ženske, in sicer samo „prosvitljene“ osebe, namreč dve udovi, ena likarica, ena kontoristinja, en črevljarski pomočnik in slednjiči magistratni komisar dr. Novak. Pročodrimovci se jih bodo lahko razveselili, če bodo v novi veri le stalno ostali in se ne bodo zopet nazaj vrnili, kakor se je že večkrat prigodilo.

† **Vžigalice** „V korist obmejnem Slovencem“ v malem (merkur) formatu so prispele v Ljubljano, na kar smo jih takoj razposlali. Njih zunanjost je lična in gotovo se prikupijo te naše vžigalice vsem onim, ki rabijo rajši male škatljice. Somišljeniki! Segajte po njih, da prinesejte ono korist obmejnem Slovencem, ki jo oni pričakujejo od naših vžigalic.

† **Plačilni boj tesarjev v Celovcu.** Pretečeno soboto je bilo v Celovcu odpuščeno od dela polovico tesarskih pomočnikov, ko so zahtevali plačilo 40 vinarjev od ure in temu mojstri niso ustregli rekoč, da jim radi predragega materiala ni mogoče plačilo zvišati. Polovico pomočnikov je ostalo pri delu za staro plačilo 30 vinarjev od ure.

† **Premestitev.** S prvim aprilom t. l. preselil se je gospod Anton Lehrer iz Tržiča za stalno v Ljubljano, ž njim seveda tudi uredništvo strokovnega lista „Perotinac“, kateri bode sedaj pričeli izhajati v svojem tretjem letniku.

† **Okolu 30 slovenskih otrok zgorelo.** Clevelandsko „Nova Domovina“ poroča iz Clevelandu: Kakor smo že poročali, je zgorela velika javna šola Lake View šola na Collamer cesti. V ogaju je ostalo nad 160 šolskih otrok, med njimi tudi dosti slovenskih. Kolikor se je moglo dozajdagnati, so izgubili ti-le rojaki svoje ljubljence: Iv. Zupan, hčeri Angelo in Marieto; Urbančič, Josipino 7 let; Narinšek, Kati 7 let; Mahnič, Jesipino 9 let; Morela, Jerico 8 let; Jos. Opalok, Josipa in Josipino 10 ozir. 12 let; Gerbec, Emo 9 let; Šega, Marijo 11 let; Jak. Samsa, Tončka 11 let, Marijo 10 let, Rozalijo 9 let; Derac, Marijo 10 let in Fran 9 let; Ign. Perat, Francka in hčer Marija; Jak. Cimperman, Ivanko in Lojzko; Fr. Intihar, Franciško 9 let; Ivan Oblak, Ivana; Vidmar, dve hčerki; Golob, Antona; Heferle, dečka; John Škerl, Leopoldino; Rudolf Kern, dva otroka; Janez Kern, enega; Anton Žitnik, 11 letno hčerko. Otroke so izgubili tudi sledeči Hrvati: Popovič, deklico, Fr. Kapodija, Antonia 11 let in Marijo 9 let; Janez Glizerič, Ivana 14 let. Ker vlada zlasti med prizadetimi rojaki veliko razburjenje, je težko dobiti natančnih podatkov glede števila žrtev.

† **Žalosten rodbinski dogodek.** Železniški uradnik Basendorfer je sružboval pred par leti v Beljaku ter se poročil s krasotico Magdaleno Cosale, rojeno leta 1883. v Celovcu. Kmalu zatem je bil premeščen v Trst. Tudi tukaj je še užival neskrajeno zakonsko srečo; ali nežprosna človeška usoda jo je žal prekmalu izpodrinila. Smrt malega otročiča je povzročila pri obema zakonskima nepopisno dušno bol. Mož je dajal tej bolesti duška s tem, da je premnogokrat očital svoji soprog, češ, da je premašila na umrlega otročiča. Neizmerna žalost in še posebno soprogovo očitanje sta revici omračila duša. Dne 26. sušca, ko je bil njen soprog v službi, je zapustila s svojo 2½ letno hčerko stanovanje, ter se odpeljala s parnikom v bližnji morski zaliv Milje. Že med vožnjo je bilo nje vedenje kako nemirno in zmedeno; svojega otroka je večkrat strastno objemala in poljubovala; tudi ko je stopila z deklico na obrežje se je vedla enako čudno. Stopila je v more in je začela z deklico v naročju bresti plitvo vodo. Dokler ni prišla na globokejše mesto. Ko je dete nekolikokrat strastno poljubila, je pričela isto potapljaljati, in naposled je izginila tudi sama pod vodo. Nekateri v bližini se nahajajoči delavci so potegnili nesrečnico in tudi otroka iz vode. Pos

Mati bi rada oddala svojega petletnega sinčka. Otrok je popolnoma zdrav. Naslov: Carnerigasse št. 17, Maribor. 272

Pomočnika in učenca sprejme takoj Korez Alojzij, kovač v Mariboru, Mlinska ulica št. 43. 321

Pozor,
kmetice in dekleta!

V naši lekarniški praksi, katero izvajajo že čas 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kapitor št. II.

Isti deluje, da postanejo lassi gosti, dolgi in odstranjuje preljaj (zarkine) na glavi. Cena (franko na vsako poslo) je: eden londiš 8 K. 60 v., dva londiša 5 K. Treba, da si vsaka obitelj narodi. Prosim, da se narodi samo od mene pod naslovom: P. Jurčič, lekarnar, Pakra, Slovenija. Denar se počasi naprej zdi s počitki povsem.

Ludovik Kuharič,

trgovec v Ormožu,

priporoča veliko zalogu manufakturnega in špecerijskega blaga. — Cene nizke, postrežba točna! 80 18-5

VA B I L O

na
občni zbor

Okradne posojilnice v Ljutomeru

ki se bo vršil

na belo nedeljo, dne 26. aprila ob 8. uri do poldne v Fran-Jožefovi Šoli v Ljutomeru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika in prečitanje revizijskega zapisnika.
2. Poročilo nadzorništva o računu za leto 1907 in odobrenje istega.
3. Izločitev udov.
4. Volitev načelnika.
5. Volitev nadzornega svetovalstva in cenilne komisije.
6. Slučajni predlogi.

Ako bi ta na 8. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 9. uri istega dne z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor, kateri bode v zmislu § 38 pravil sklepal veljavno tudi ne oziraje se na število navzočih zadružnikov.

V LJUTOMERU, dne 8. aprila 1908.

Ludvik Babnik, nač.

Razglas.

Po § 92. društvenih pravil bo za člane **Vzajemne zavarovalnice za škodo po požaru v Gradcu** javno

društveno zborovanje

v pondeljek dne 18. maja 1908 ob 10. uri predpoldne v sejni dvorani tega zavoda v Gradcu, gospodska ulica štev. 18/20.

Dnevni red:

1. Računsko poročilo in računski zaključek za 79. upravno leto 1907.
2. Poročilo računskih revizorjev o reviziji letnih računov za leto 1907.
3. Načrti pravil za ustanovitev zavarovalnega oddelka za škodo proti toči in druge spremembe pravil.
4. Spremembe pokojninskega pravilnika.
5. Ustanove povodom cesarjeve 60-letne jubilejne slavnosti.
6. Proračun za upravno leto 1908.
7. Nadomestne volitve v upravni svet za člane, ki so po pravilih izstopili.
8. Volitev treh računskih revizorjev in enega nadomestnega revizorja.

314

Klobuki

vsake vrste od prostih do najfinnejših, domačega dela po nizkih cenah priporoča

Jos. Ravlen,
klobučar v Šoštanju.

Pepravila se solidno in ceno izvrše. 276

Trgovina tiskarne sv. Cirila

MARIBOR, Koroška cesta štev. 5
je otvorila na novo prodajo papirja, pisalnih, risalnih in šolskih potrebščin ter priporoča posebno:

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir

svinčnike peresa peresnike radirke kamenčke tablice gobice črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarnih cenah.

Štambilje pečatnike vignete, (Siegelmarken) za urade in privatne izvršujejo se v najkrajšem času.

Svileni papir v vseh barvah.

Pismeni papir v kasetah in mapah, razglednice. Zavitke za urade v vseh velikostih, zlepke.

Trgovci in prepredajalci imajo en gros-cene. Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba.

Vabilo

na

občni zbor

Posojilnice v Oplotnici

ki se bo vršil velikon, pondeljek t. m. po litaniyah ob 3. uri popoldne ali uro pozneje ako se zadostno število članov k prvemu ne zbere, stemle vsporedom:

1. Poročilo načelnika in pregledovalcev računa.
1. Potrjenje računskega zaključka za leto 1907.
3. Volitev načelnika in nadzorstva.
4. Čitanje revizijskega zapisnika.
5. Slučajnosti.

316

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Slov. Bistrici, registravane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši

v pondeljek dne 27. aprila 1908 ob 2. uri popoldne, v sedanji uradni sobi hiš. štev. 67 v Slov. Bistrici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Odobrenje letnega računa za leto 1907.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Razni predlogi.

320

Načelnik.

Mizarske pomočnike, dobro izjurjene sprejme takoj gosp. Jožef Kolarč, mizar v Mariboru. Franc Jožefova ulica 9. Istotam se proda dobro ohranjena blagajna pod zelo ugodnimi pogoji. 242

Hiša z gostilno in trgovino se da v najem, ali proda za 8000 gold. v okolici Maribora. Naslov se naj na M. L. Poste restante Maribor. 322

Posestvo 59 oralov, z lepo zidanou hišo, 4 sobe, 2 kleti, zidani hlevi vse z opoko pokrito, pol posestva tvorijo njive in sadonosniki, pol gozdi. Cena 7000 K. 3000 K. je posojilnice Jožef Slugi na Ropahu 76 blizu S. Urbana, p. Zgornja Kungota. 315

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Latzko Ferdinand, Schoschitaritsch-gasse 5. Studenci Maribor. 303

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrfi, spomenike itd.

Zaloga Izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

456 Vsi marmornati oltari v baziliki v Mariboru so moje delo.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica in **MARIBOR, Kaserngasse** št. 13

priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše križgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vseake vrstecene za kistro.

Kupuje stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg štev. 10.

Priporoča popolnoma sveža in kaljiva deteljna, travina, runkelnova, svinske salate, korenjevega in vrtna semena. Rajha za vezanje trte, galico, žvezple, bartelovo klajno apno, kakor tudi vse vrste cerkevih sveč, kadilo, oljeno olje in vse drugo v mojo stroko spadajoče blago.

Jamčim za dobro in ceno postrežbo.

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

Razpis cerkvene zgradbe.

Razpisuje se zgradba nove župnijske cerkve „Marija Lurd“ v Rajhenburgu do dne 5. majnika 1908 ofertnim potom.

Načrti, proračuni in stavbeni pogoji so na ogled v župnijski pisarni v Rajhenburgu od 10. aprila nadalje.

Oddajala se bodo posamezna dela, ki so proračunjena:

1. Zemeljsko delo	K 725.90
2. Zidarsko delo	" 77.707.86
3. Tlakanje	" 6.204.28
4. Betonski oboki	" 18.302.61
5. Kamnoseško delo	" 7.391.30
6. Tesarsko delo	" 10.047.66
7. Streharsko delo	" 9.364.43
8. Kleparsko delo	" 4.301.—
9. Strelovodi	" 600—
10. Traverze	" 710.10
11. Mizarško, ključavničarsko, steklarsko, ple-	" 7.575.48
	Skupaj K 142.930.62

Varščina znaša 10%. Obrok 5. maj inkluzivno.

V tekočem letu se bode cerkev samo fundirala.

Cerkveni stavbeni odbor v Rajhenburgu, dne 9. aprila 1908.

282

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg štev. 5, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2% obrestmi. Obresti se pripisujejo v kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjižice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretrgoma.

Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5%, in 5 1/2% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrniltvu gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadovne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure do poldne in od 3. do 6. ure popoldne.

88 (k. 1.)

Vila Krisper

poleg sv. Jožefa pri Celju je na prodaj iz proste roke. Ponudbe sprejema in pojasa daje dr. Mirko Grasselli, Ljubljana. 257

Sedaj je priložnost,

24, 28 in 30 kr. Sateni novomodni, po 30 in 40 krajcarjev meter. Cepiji v veliki izbiri. Volne za ženske oblike vseh barvah in po 40, 60 in 70 kr. Svinjeni robovi najnovejši po 90 kr. gld. 1, 120, 160, 2 itd. Perkalnati robovi po 2 in 30 kr. Cajgi za moške oblike po 50, 60, 70 itd. Štofi za moške oblike v veliki izbiri po gld. 1, 20, 140, 180 itd. Srace za delavnik in praznike po 60, 70, 80, 1, 120 itd. Najnovejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robov, dežnikov in predpasnikov. Civilih beli in pisani za blazine in žimnice (motrace). Gotove oblike za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEC, Grajski trg. št. 2.

15 različnih lepih razglednic z velikonočnim voščilom (tudi druge) dobi, kadar poslje 1 krono v denarju ali znamkah : : : na trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami

VILKO WEIXL, Maribor, Gospodska ulica štev. 33.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar

v Mariboru

Tegethoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očalar, dalnolodov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. ::

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine slobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

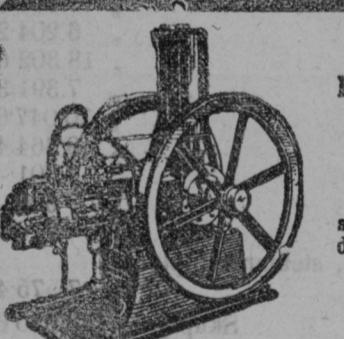
„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blišku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po tako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

!! Glavna zaloge BARTHELNOVEGA apna za poklajo !! Razne vrste travnega, detelnega, gozdne in vrhnarskega semena priporoča

Pozor! Za spomlad! **Pozor!**
Manufakturna trgovina
RUDOLF HÄVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnenega ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške oblike po primerno nizkih cenah. — Postrežba fočna in strogo solidna!

Karol Sinkovič,
ključavnitar in izdelovatelj
motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poletje
Klimase Bohsel-motorji!
pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2, do 2 1/2, vinarje.
Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,
zastopnik Klimase Bohsel-motorjev.

76

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delnjoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, posebno se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajjanju — pehanju, — kongestiji — po manjkanju teka, krči in t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delejanje izvrstno, uspeh sigurn. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaestkratice) 5 K franko na vsako počelo po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se načrta naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija).

če hočete dobro in po nizki ceni kupiti, da si ogledate mojo veliko zalogo, belo pisano in drugo platno, mtr 16, 18, 20, 24 in 28 kr. Cajgi za ženske oblike mtr 20, 22, 24 in 26 kr. Sraje za delavnik in praznike po 60, 70, 80, 1, 120 itd. Najnovejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robov, dežnikov in predpasnikov. Civilih beli in pisani za blazine in žimnice (motrace). Gotove oblike za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEC, Grajski trg. št. 2.

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in špecerijskim blagom

L. Kuharič

priporoča cenj. občinstvu svoje veliko, nove zalogo. Cene nizke, postrež. točna. Kdo hoče dobro kupiti, mora v narodno trgovino pri.

Franc Pleteršek, Maribor

Koroška cesta št. 10.

Trgovina z manufakturnim, modnim in drobnim blagom

Feliks Rop : Maribor

Grajski trg št. 5

priporoča svoje veliko zalogo suknjenega in volnenega blaga za moške in ženske oblike, kakor tudi prav dobro platno za vsakovrstno perilo. — Oprave za ženitve, garniture, preproge in odeje v največji izbiri po najnižji ceni.

Važno!

Vsem cenjenim odjemalcem vlijudno naznanjam, da se začne prezidavanje moje trgovine v torek po velikonočnih praznikih in bode, dokler se bode ravno pri vratih vršilo, eden ali dva dneva vchod v trgovino skozi vežna vrata in prosim blagohotno moj znanje vzet. Ker se pa bode zaradi nujnosti zelo hitro delalo, bode celo stavba v dobrem tednu gotova, in ker pride potem tudi veliko novega blaga, prosim slavno občinstvo, da z nakupi potpri, dokler bode vse na novo urejeno na kar se bode vsakemu nekaj posebnega nudilo. Za mnogobrojni obisk, se priporočam z odličnim splošnjem.

R. Stermekl v Celju

trgovec z manufakturnim in modnim blagom, na debelo in drobno.

Harodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in topile jedi.

Mar. Meden.

Kapljice za želodčni krč : Stane ena steklenica 50 vinarjev.

Žganje proti trganju : Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. Prull : mestna lekarna pri c. kr. orlu

Maribor, Glavni trg štev. 15.

ISVOJI K SVOJIM

R. Salmič, Celje

Narodni dom.

Najnovejši in najcenejši eksport. ur — srebrnine, zlatnine in optičnih predmetov. Narocite najnovejši cenik brezplačno.

M. Berdajs

Maribor ! Sofijin trg

Palma!

Gotova sreča vsem posestnikom perutnine in sobnih ptic je Palma, ki obvaruje boleznj in ozdravi zavratice (difterije), kuge, prissa, črevesnega vnetja in naboda, drislje in drugih nevarnih boleznej vsakovrstne piščeta in odraslo perutno sigurno. Zdravej 6-8krat ceneju nego bolnej! 1 K av. pošt. znak (z nakaz. 6 v. več) pripnese pošto prosto Palma z navodilom. Za spod 4 K ni na povzetje! I. E. WEIXL, živin. živila, Maribor, Zofijin (senenski) trg štev. 3.

229

Pozor!

Slamnikarska zadruža v Mengšu, Kranjsko

priporoča bogato zalogo moških, ženskih in otroških slamnikov. Naročite čim preje, da se more naročilo pravčasno izvrši. Narodno podjetje! Solidna postrežba!

Illustrirani ceniki franko in zaston. Vsakemu se na željo pošlejo vzorec slamnikov na ogled, ako se to želi. Išče se zastopnik za Štajersko. Slovenci! Poslužujte se edine slovenske zadruge za slamnike!

Svoji k svojim! 228 Svoji k svojim!

Javna zahvala

c. kr. priv. avstr. zavarovalni družbi „DUNAV“

Moj soprog, g. Bogomir Hudé, trgovec v Tepini pri Konjicah, zavaroval se je pred enim letom pri zgoraj imenovani družbi na življenje.

Letos, meseca svetega, zadela me je nesreča, da je umrl, a mi je družba „DUNAV“ zavarovalo svoto v znesku 10.000 K popolnemu in najkulantnejšemu pa svojem glavnem zastopniku, g. Ant. Arzenšek-u v Celju takoj izplačala.

Štejem si toraj v svojo dolžnost, se ji za to kulantnost prisrečno zahvaliti, ter jo slavnemu občinstvu tople priporočati.

Celje, dne 5. malega travna 1908.

Martin Voh l. r. Anton Kolenc l. r. Matilda Hudé l. r. e. kr. fin. komisar trgovec v posetnik trgovčeva vdova v Tepini v Celju, pri Konjicah.

priče.

308